LETO XI
ŠTEVILKA 123
30. DECEMBER 1977

brestov
obzornik
glasilo delovne skupnosti

Poglabljanje samoupravljanja – uspešno gospodarjenje

OCENA LETOŠNJEGA DELA IN GOSPODARJENJA

IZTEKA SE ŠE ENO LETO NAŠEGA DELA IN ŽIVLJENJA V BRESTU. ZA VSAKO PRETEKLO LETO SI ŽELIMO, DA BI NAM OSTALO V SPOMINU PO NEČEM, KAR SMO USPELI NAPRAVITI IN DOSEČI NA VSEH PODROČJIH NAŠEGA DELOVANJA. ČEPRAV ŠE NIMAMO UREJENIH VSEH REZULTATOV GOSPODARJENJA NITI VTISOV, BOM POSKUŠAL NA KRATKO POTEGNITI ČRTO POD PRETEKLO LETO.

Tako kot vedno, je tudi letos veljala naša pozornost vsem področjem poslovnega življenja v podjetju. Zaradi pomembnosti, pa tudi zaradi tega, ker smo največ naših sil posvetili področju samoupravljanja, bom začel prav s temi vprašanji.

Letošnje leto bi lahko imenovali tudi leto iskanja neposrednih rešitev, ki jih zahteva lani sprejeti zakon o združenem delu. Tudi v Brestu smo tako posvetili največji delež naših moči ravno temu področju. Nekatera področja samoupravnega organiziranja in delovanja smo uspeli po večmesečnih razpravah in iskanju rešitev prilagoditi zakonu o združenem delu. Ne mislim naštevati samoupravnih sporazumov, ki smo jih obravnavali ravno ob koncu leta, kjer smo se seznanjali s končnimi predlogi, zato je tudi njihova vsebina večini znana.

URESNIČEVANJE ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU

Podobno kot v ostalih kolektivih bomo tudi v Brestu nadaljevali z uresničevanjem zakona o združenem delu tudi v prihodnjem letu, saj tako predvideva tudi sam zakon. Spremembe, ki jih je prinesel novi zakon oziroma, kakor ga nekateri imenujejo, »mala delavska ustava«, so ogromne in na vseh področjih našega delovanja v delovni organizaciji. Uresničevanje zakona o združenem delu pomeni tudi iskanje neposrednih rešitev v delovni organizaciji. Najbrž vse rešitve ne bodo najboljše, zato bo verjetno treba na nekaterih področjih vnesti popravke.

OBLIKOVANJE DOHODKOVNIH ODNOSOV

Naj omenim samo vprašanja na področju dohodkovnih odnosov. Do konca leta smo morali sprejeti samoupravne sporazume o dohodkovnih odnosih med proizvodnjo in trgovino. Rešitve, ki so prisotne v vseh teh sporazumih, postavljajo delavca v neposredni proizvodnji ali pa proizvodne delovne organizacije v slabši položaj kot so bile doslej. V sporazumih več ali manj prevladujejo rešitve, da se trgovina spreminja v »komisijsko prodajalno«. V opravičilo takšnim rešitvam lahko navedemo samo pomanjkanje časa, vzornih rešitev na tem področju pa še ni in ostaja ekonomska prevlada trgovine nad proizvodnjo. Resnici na ljubo moramo povedati, da je naša odvisnost od trgovine velika, saj smo tudi zaradi tega pristopili v sestavljeno organizacijo združenega dela Slovenijales.

Tudi za druga področja, kjer naj bi prevladovali dohodkovni odnosi, pa tudi znotraj samega Bresta, nismo še našli vseh ustreznih rešitev. Trenutno delamo skupaj z Gozdnim gospodarstvom Postojna na tem, kakšno obliko dohodkovnih odnosov naj bi uveljavili med gozdarji in lesarji. Tudi samoupravni sporazum med proizvajalci iveric in porabniki, ki je dvignil toliko prahu v vsej Jugoslaviji, bo potrebno dograditi in najti nekatere boljše rešitve. Ocene o tem sporazumu so šle do absurda (»Delavska enotnost«) in mislim, da nimajo z ustarjalno kritiko nobene zveze.

DOKAJ USPEŠNO GOSPODARJENJE

Kljub temu, da še nimamo končnega pregleda nad poslovnimi rezultati, bom skušal na kratko strniti oceno o letošnjem gospodarjenju. V proizvodnem planu za letošnje leto smo si začrtali precej večjo proizvodnjo kot smo jo dosegli v letu 1976, saj smo planirali porast proizvodnje za 32 odstotkov. Lahko ugotovimo, da bo Brest kot celota ta plan tudi dosegel, seveda pa je slika po posameznih temeljnih organizacijah različna.

(Konec na 2. strani)

Srečno 1978!

Ob koncu slehernega leta se nehote znajdemo v čudnem — nekako slovesnem razpoloženju; poskušamo se potopiti vase, v svoja najbolj intimna razmišljanja, ugotoviti, kje smo na svoji življenjski poti in kako si jo bomo utirali v prihodnje; poskušamo pa ovrednotiti tudi družbeno okolje, v katerem živimo in delamo; ponosni smo na uspehe, se ovedemo slabosti in kujemo nove načrte.

Nedvomno je bilo letošnje leto za vso našo družbo in za naše gospodarstvo sila razgibano, v nekem smislu celo prelomno. Ob uresničevanju zakona o združenem delu smo zastavili vrsto novih medsebojnih samoupravnih in družbeno-ekonomskih razmerij, ki so logično nadaljevanje naše revolucionarne preteklosti in jasna smer našega prihodnjega razvoja. Ob tem smo že dosegli vrsto uspehov, razkrivale pa so se tudi slabosti, ki jih bomo morali v prihodnje — predvsem z združenimi močmi in ob jasnih skupnih ciljih — odpravljati. Ne nazadnje nas k temu zavezuje tudi trideset Brestovih ustvarjalnih let, ki smo jih praznovali letos.

Takšnim in podobnim obračunom s seboj smo poskušali prilagoditi tudi letošnjo novoletno številko našega glasila. Tudi Brestov obzornik je bil letos jubilant — desetletnik in naj ob tej priložnosti še enkrat izrazimo toplo zahvalo vsem tistim, ki so v preteklih desetih leti oblikovali njegovo podobo in tako po svojih močeh prispevali k dograjevanju in poglabljanju obveščanja. Seveda se zavedamo tudi svojih slabosti, ki pa jih bo mogoče odpraviti le s skupnim ustvarjalnim delom nas vseh.

Pa še to: tudi letos smo — sicer z dokajšnjimi težavami — pripravili posebno prilogo, ki naj bi bila kritično-zabavna. Letos je to — pač v slogu časa — BRESTOV OBSEJNIK. Če bo koga zadela morebitna puščica, bo to le znamenje, da je zadela »žebljico na glavico«. Sicer pa naj poudarimo, da vsako leto kujemo to prilogo kar najbolj dobronamerno in da bi radi z njo opozorili na nekatere slabosti, ki bi jih veljalo odpraviti.

Naj se ob koncu leta tudi mi pridružimo številnim čestitkam vsem Brestovcem in ostalim občanom. Torej — SREČNO IN USTVARJALNO 1978!

Urednik

Poglabljanje samoupravljanja – uspešno gospodarjenje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Plan bodo dosegle in presegle vse finalne temeljne organizacije, medtem ko sta temeljni organizaciji primarne proizvodnje, žaga in Iverka pod planiranim obsegom. Vzrok izpada planirane proizvodnje v teh dveh temeljnih organizacijah je delno v pomanjkanju surovine, še več pa v subjektivnih slabostih, posebno v Tovarni ivernih plošč Podskrajnik. Potrebne bo več discipline in delavoljnosti v tej temeljni organizaciji; in ne samo to, tudi več čuta odgovornosti ne samo do dela v proizvodnji, ampak tudi do samoupravljanja.

Podobna gibanja kot v proizvodnji zasledimo tudi pri prodaji. Tudi prodaje je bilo načrtovane za 31 odstotkov več kot smo jo dosegli v preteklem letu. Vse temeljne organizacije bodo plan prodaje izpolnile, razen Tovarne ivernih plošč. Izpad prodaje v tej temeljni organizaciji je tudi izpad pri realizaciji Bresta kot celote. Manjši obseg prodaje ivernih plošč ni samo posledica subjektivnih slabosti (slaba kvaliteta po remontu in v začetku leta), temveč tudi stanja na domačem trgu, kjer se pojavljajo tržni viški ob še prisotnem uvozu iveric iz vzhodnoevropskih dežel (Romunija). Kot sem že poudaril, bodo morali zaposleni v tej temeljni organizaciji popraviti odnos do delovnih nalog, ali vsaj tiste delavce, ki imajo slab odnos do dela in samoupravljanja, resno opozoriti, da tako ne gre naprej.

Posebno področje prodaje predstavlja prodaja na tuje tržišče. Dosežena vrednost prodaje v izvoz je sicer večja kot v preteklem letu, vendar je prav v izvozu največje odstopanje od naših predvidevanj.

Izvozna usmerjenost naše delovne organizacije je dolgoročna, tudi ni nastala včeraj, ampak je prisotna več kot dve desetletji. Zato moramo biti resno zaskrbljeni, ker nam pohaja sapa, kot temu pravijo strokovnjaki. Letošnja situacija na domačem trgu je bila sicer ugodna, tako, da smo lahko odprodali našo proizvodnjo, vendar bomo morali najti rešitev za povečano prodajo na tuje. Želimo pa si, da bi bila ta prizadevanja podprta tudi širše, s strani družbe, da ne bi bili kolektivi, ki izvažajo, v slabšem ekonomske položaju od ostalih.

NOVE ORGANIZACIJSKE SPREMEMBE

Na področju investicijske dejavnosti smo letos zaključili izgradnjo nove tovarne tapeciranega pohištva v Podskrajniku. Predvideno je, da bo stekla proizvodnja v novih prostorih že kmalu po novem letu. Tam bo organizirana tudi nova temeljna organizacija Bresta, tako da se naša družina temeljnih organizacij v prihodnjem letu povečuje.

Seveda to ni edina organizacijska sprememba, ki jo načrtujemo za prihodnje leto. Nova bo tudi temeljna organizacija Prodaja in v kolikor bo kolektiv Jelke sprejel sporazum o združitvi v delovno organizacijo Brest, bomo imeli v prihodnjem letu kar tri nove temeljne organizacije.

Če ob koncu poskušam na kratko strniti oceno našega dela, lahko ugotovimo dobre rezultate na vseh področjih poslovanja, pa tudi na področju razvoja samoupravnih odnosov v združenem delu je bilo veliko storjenega.

Naše delo in naloge se ne izčrpajo s koncem leta, ampak se nadaljujejo, saj je konec leta le priložnost, da se na kratko ozremo nazaj in se pripravimo za delo, ki ga bomo opravili v naslednjem letu.

Želim, da bi v prihodnjem letu imeli kar največ uspeha vsi člani Bresta, obenem pa želim tudi obilo osebne sreče in zadovoljstva v novem letu 1978.

ing. Jože Strle

Nova proizvodna hala za tapetništvo v Podskrajniku

Ugodna ocena dela

RAZGOVOR S PREDSTAVNIKI REPUBLIŠKEGA SINDIKATA O URESNIČEVANJU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU NA BRESTU

13. decembra so nas obiskali predstavniki republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Z našimi strokovnimi delavci ter s predstavniki osnovnih organizacij sindikata Bresta so se pogovarjali o doseženih uspehih pri uresničevanju določil zakona o združenem delu.

Naši strokovni delavci so uvodoma povedali, kaj je bilo do sedaj narejenega na področju uresničevanja zakona o združenem delu.

Na podlagi tez s področja samoupravne organiziranosti je bila organizirana nova temeljna organizacija Prodaja. Referendum je uspel in sedaj teče postopek za registracijo na sodišču. Poleg tega pa bomo organizirali še dve temeljni organizaciji in sicer Tapetništvo in Tovarno mineralnih plošč, k Brestu pa bo kot nova temeljna organizacija verjetno pristopila tudi Jelka.

S področja dohodkovnih odnosov nastajajo trije samoupravni sporazumi in sicer:

— o dohodkovnih razmerjih v temeljnih organizacijah,

— o svobodni menjavi med prozivodnimi temeljnimi organizacijami in TOZD Prodaja ter

— o svobodni menjavi med temeljnimi organizacijami in skupnimi dejavnostmi.

Predvsem pa je tekla beseda o samoupravnem sporazumu o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka. Strokovni delavci so povedali, da so pri sestavljanju samoupravnega sporazuma v celoti upoštevali teze, ki so bile v izhodiščni javni razpravi. Spremembe se nanašajo le na mnenja o minulem delu, ki so bila posredovana na zborih delavcev.

Bistvena novost sporazuma je v tem, da se učinkovitost dela, za katerega ni moč izdelati meril, vrednoti po naslednjih merilih:

— kakovost
— količina in
— samostojnost pri delu.

Pri tem je možno oceniti globalno učinkovitost dela s ± 25 odstotki.

Predstavnike republiškega sindikata je zanimalo, ali bomo pri pridobivanju dohodka na osnovi medsebojnega prometa v okviru delovne organizacije in na osnovi izvedb investicij v lastni režiji upoštevali dogovorjene cene, ki morajo upoštevati trajnejše odnose na trgu (63. člen zakona o združenem delu), ali pa je to le trenutna rešitev zaradi časovne stiske.

Strokovni delavci so povedali, da so se poslužili 63. člena zakona o združenem delu predvsem zaradi časovne stiske, da pa bodo dogovorjene cene veljale, dokler ne bo med temeljnimi organizacijami sklenjen samoupravni sporazum o udeležbi pri skupnem dohodku na podlagi združevanja dela in sredstev.

Predstavniki republiškega sindikata so obsodili našo odločitev glede minulega dela. Povedali so, da oblika, ki je bila predložena v tezah, sicer ni najboljša, vendar predstavlja v primerjavi s starim obračunavanjem minulega dela (po delovni dobi) velik korak naprej. Zato ni opravičila za vztrajanje pri odločitvi, da minulo delo obračunavamo samo po delovni dobi. Minulo delo mora biti rezultat povečanja dohodka na osnovi vlaganj v razširjeno reprodukcijo. Smisel minulega dela je v tem, da bi se delavci bolj smotrno odločili, kam bodo sredstva naložili. Dohodek iz minulega dela bi morali tako dobivati na podlagi rezultatov vlaganj in ne na podlagi delovne dobe. Pri tem bi morali zlasti sindikati zagovarjati novi, naprednejši obračun minulega dela. Zanimala jih je tudi ocena družbenopolitičnih organizacij o rešitvi minulega dela.

Brestovi strokovni delavci so na kratko pojasnili zgodovino obračunavanja minulega dela na Brestu in povedali, da so letos predlagali način, ki je bil živ že 1967. leta. Pri tem načinu se minulo delo obračunava na osnovah in načelih gospodarjenja. Toda ta način ni uspel. Upoštevati je bilo treba želje delavcev, ki so se na zborih v večini izjasnili, da hočejo stari način obračunavanja minulega dela.

Samoupravni sporazum ne bo ostal v takšni obliki kot je, ampak se bo dograjeval in spreminjal glede na pobude delavcev in glede na izkušnje.

Povedali so tudi, da je težko govoriti o vrednotenju dela, če le-to ni pravilno ovrednoteno na trgu. Cene izdelkov so administrativno določene, vemo pa, da so osebni dohodki odvisni od dohodka, ki ga ustvarimo s prodajo. Pri tem se lahko vprašamo, ali so delavci, ki administrativno določijo cene izdelkov, odgovorni za poslovanje z izgubo tiste temeljne organizacije, ki te izdelke dela. Lahko se tudi vprašamo, ali bodo dobili za to manjši osebni dohodek.

Predstavnike republiškega sindikata je tudi zanimalo, kako bomo merili količino in kakovost dela pri režijskih delavcih.

Strokovni delavci so pojasnili, da je metodologija ugotavljanja učinkovitosti dela enotna za vse vse temeljne organizacije in sicer se ugotavlja po katalogu del, kjer so ocenjena vsa dela, ki jih delavec opravlja, po točkah. Kot nadgradnja pa je vrednotenje učinkovitosti pri delu za tista dela, kjer se količine in kakovosti ne da neposredno meriti. Sredstva, določena za ta dela, se razdelijo na posamezne delavce glede na njihov prispevek k delu (členi 77—82 samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za pridobivanje in razporejanje dohodka).

Učinkovitost posameznega delavca pri delu se vrednoti v okviru ocenjevalne enote in sicer vsake tri mesece. V komisiji za ugotavljanje učinkovitosti je vodja organizacijske enote in dva člana, ki ju določijo na zboru delavci ocenjevalne enote izmed sebe. Komisija pripravi predlog ocene z obrazložitvijo za vsak kriterij posebej.

Predstavniki republiškega sindikata so bili v dvomih, ali vodja lahko ocenjuje delavca in ali ta način ocenjevanja zadovolji

(Konec na 3. strani)

Priprave na plan za leto 1978

Sredi decembra je bila planska konferenca, na kateri smo razpravljali o prvih finančnih kazalnikih plana in sprejeli sklepe za njegovo dokončno izdelavo.

Glavne ugotovitve so bile:

1. Osnovna značilnost omenjenih kazalcev je porast materialnih stroškov, predvsem izdelavnega materiala. Ta porast je posledica v glavnem treh elementov: višjih nabavnih cen, povečanega obsega proizvodnje in spremenjene strukture asortimana. Ugotovljeno je bilo, da so v materialnih stroških nedvomno še rezerve, kar bo potrebno pri vsakem strošku preveriti. To bo zagotovilo realnost plana, obenem pa tudi obveznost, da stroškov ne presežemo.

2. V strukturi prodaje se še ohranja izvozna usmeritev Bresta, vendar so izvozne cene v večini primerov precej nižje kot na domačem trgu. To znižuje finančno uspešnost temeljnih organizacij, vendar je treba upoštevati, da bo začela konjunktura na domačem trgu polagoma padati, kar bo zahtevalo večjo prodajo našega blaga na tujih trgih. Poleg tega ne smemo pozabiti, da se bodo ukrepi družbe na področju zunanjetrgovinske menjave zaostrili, zato je pomembno, da ustvarimo potrebna devizna sredstva za lastni uvoz.

3. V skladu z zakonom o združenem delu in s sprejetimi tezami o svobodni menjavi dela med temeljnimi organizacijami in delovno skupnostjo Skupnih dejavnosti je bil obravnavan predlog financiranja Skupnih dejavnosti. Ker svobodna menjava dela temelji na bistveno drugačnih osnovah, so se porušila tudi stara razmerja med prispevki posameznih temeljnih organizacij. Pri tem je vsekakor vprašljiv prispevek nekaterih temeljnih organizacij, ki je sorazmerno visok. Zato bo svobodna menjava dela predmet posebnega usklajevanja.

4. Poleg tega je bilo tudi dogovorjeno, da bo treba razmisliti o učinkovitejšem sistemu planiranja. Rezultati so sorazmerno pozno na voljo, kar onemogoča večje spremembe v strukturi proizvodnje, ki bi zagotavljale večjo rast dohodka.

Z izračunavanjem direktnih stroškov in stopnje pokritja bi lahko hitro vnaprej ugotovili finančni rezultat, na osnovi katerega bi sprejeli potrebne odločitve.

P. Oblak

Z razgovora s predstavniki repuliškega sindikata

December - mesec sporazumevanja

VIDETI JE, DA JE LETOŠNJI DECEMBER PRELOMNO OBDOBJE V MEDSEBOJNIH RAZMERJIH IN NAJRAZLIČNEJŠIH DRUŽBENO-EKONOMSKIH POVEZAV. TO NA PRVI POGLED SKLEPAMO LAHKO ŽE IZ ŠTEVILA SAMOUPRAVNIH SPORAZUMOV, PA TUDI DRUGIH SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV, KI JIH V TEH DNEH SPREJEMAMO.

V skladu z določili zakona o združenem delu je treba tiste določbe, ki se nanašajo na urejanje razmerij, vezanih neposredno na dohodek, preveriti in če ne ustrezajo, urediti na novo najkasneje do 31. decembra letos.

Z omenjenim delom smo pričeli pri nas v aprilu lani, tako da smo v septembru oziroma v oktobru že sprejemali samoupravne sporazume s področja dohodkovnih odnosov v skladu z določili osnutka zakona o združenem delu. Zato je bilo letošnje delo nekoliko lažje. Glavne novosti, ki jih vnašamo v samoupravne sporazume v okviru delovne organizacije, so predvsem naslednje:

— Poudarjena je povezava osebnih dohodkov in prejemkov delavcev temeljnih organizacij oziroma delovne skupnosti od dohodka temeljne organizacije.

— Zaradi načela enotnega in usklajenega razvoja vseh temeljnih organizacij so uvedeni kazalci gospodarjenja in nekateri drugi ekonomski kazalci, s katerimi se bo usklajenost ugotavljala in na podlagi katerih bomo lahko ugotovili, kdaj so potrebni ukrepi.

— Za nov način nagrajevanja iz minulega dela se kolektiv ni ogrel in rešitev tega vprašanja ostaja nedvomno odprta naloga za prihodnja leta.

— Uvajamo pridobivanje dohodka delovne skupnosti Skupnih dejavnosti in TOZD PRODAJA na podlagi svobodne menjave dela. To pomeni, da bodo temeljne organizacije najprej določile, kaj naj omenjeni organizacijski obliki za njih delata, nato pa bodo skupno ovrednotili ta dela in jih bodo temeljne organizacije plačale v skladu z dohodkom, ki ga bodo dosegle.

— Pri delih, za katere nimamo zanesljivih meril uvajamo do sprejema boljše rešitve vrednotenja učinkovitosti dela na podlagi treh kriterijev. Pri tem lahko posamezni delavci odstopajo ± 25 odstotkov glede na vrednost dela kot je ocenjeno v katalogu.

— Katalog del oziroma nalog predstavlja spisek vseh vrst del, ki jih je treba glede na letni plan opravljati v temeljni organizaciji oziroma v delovni skupnosti in sicer tako, da so enaka dela enako vrednotena. Posebnega pomena je to, da bo za delo iz kataloga prejel plačilo tisti, ki ga je opravil. Žal ni prišlo do enotne akcije v okviru lesne industrije Slovenije ali vsaj v okviru SOZD Slovenijales, da bi ustvarili enotno metodologijo za izdelavo katalogov. Zaradi tega so sedanje rešitve zgolj izhodišča za prihodnje delo v nakazano smer.

RAZMERJA IZVEN DELOVNE ORGANIZACIJE

Še bolj kot v lastni hiši smo bili postavljeni pred težka vprašanja pri urejanju dohodkovnih razmerij s trgovinskimi oziroma z drugimi organizacijami združenega dela. Delo je bilo izredno obsežno in zahtevno, saj smo samo v decembru sprejemali blizu dvajset samoupravnih sporazumov s tega področja.

Žal moramo ugotoviti, da ima le malokateri sporazum kaj skupnega z dohodkovnimi razmerji, kot so zamišljena po zakonu o združenem delu. Takšna ugotovitev nam mora dati vzpodbudo za takojšnje nadaljevanje dela z vsemi prizadetimi. Lahko rečemo, da smo s to prvo akcijo sporazumevanja pravzaprav le ugotovili, katere so tiste organizacije združenega dela, s katerimi bomo v nadaljevanju našega poslovanja tesneje povezani.

Sredi letošnjega leta smo sprejeli tudi poseben samoupravni sporazum o ureditvi razmerij med proizvajalci ivernih plošč in porabniki le-teh. Čeprav ima tudi ta samoupravni sporazum nekatere pomanjkljivosti, je moč dobronamernemu poznavalcu leteh dokazati, da so v njem v precejšnji meri zajeta določila zakona o združenem delu. Žal pa so podpisniki tega sporazuma trčili ob vprašanje, ki ga sami ne morejo rešiti. To je vprašanje navzkrižja določil zakona o združenem delu in starih, sistemsko preživelih predpisov o cenah. Z dobro voljo in s pomočjo odgovornih bo mogoče rešiti tudi omenjene pomanjkljivosti.

Žal pa so se nekateri avtoritativni posamezniki brez podrobnejše proučitve odločili, da je ta samoupravni sporazum nevzdržen in podpisnice celo označili kot elemente, ki zasledujejo naši družbi tuje težnje. Pri tem jih ni prav nič zanimalo, kakšen je ekonomski položaj proizvajalcev ivernih plošč in za nekatere lahko trdimo, da sporazuma niso prebrali ali pa ga ne razumejo.

Naj bo kakorkoli, družbeni pravobranilec samoupravljanja SR Slovenije je dal pobudo za odpravo pomanjkljivosti in celo nakazal rešitev za zares kritični položaj proizvajalcev ivernih plošč, do katerega je prišlo predvsem zaradi razlogov, na katere delavci v temeljnih organizacijah ne morejo vplivati. Z gotovostjo lahko pričakujemo, da bo nad dvesto temeljnih organizacij, ki so sprejele sporazum, o katerem govorimo, rešilo tudi to nalogo, ki je sedaj postavljena pred njih. Z. Zabukovec

Z letošnjega Beograjskega salona pohištva, ki tudi ni prinesel bistvenih pohištvenih novosti

Nova proizvodna hala za tapetništvo v Podskrajniku

Nova proizvodnja tapetništva

V srednjeročnem načrtu razvoja Bresta je bilo med drugim zastavljeno, da proizvodnjo tapetniških izdelkov, izdelkov iz poliuretana in iprena, se pravi, proizvodnjo, ki dela proizvode in polizdelke za oblazinjeno pohištvo in samo proizvodnjo oblazinjenega pohištva združimo v enem proizvodnem prostoru. Kaj s tem pridobimo?

S tem ustvarimo pogoje, da proizvodnjo oblazinjenega pohištva povečamo in pocenimo, da odpade ves transport med tapetništvom in iprenom ter ne nazadnje, dane so večje možnosti, pa tudi zahteve, da stalno iščemo nove modele in se prilagajamo zahtevam tržišča.

Predvideno je bilo, da bi vso to proizvodnjo preselili v nove prostore v Podskrajnik že v začetku letošnjega septembra. Zaradi kasnitve izvajalca del SGP »Gradišče« Cerknica se je rok za selitev podaljšal za tri mesece, kar kaže na to, da bo treba biti v prihodnje bolj pazljiv pri izboru izvajalcev del za investicijske gradnje, saj vsaka kasnitev pomeni tudi podražitev naložbe.

S selitvijo smo pričeli 15. novembra. Najprej se je preselila proizvodnja — razrez iprena, ki je začela normalno obratovati v decembru.

Vzporedno z njo se je selila tudi proizvodnja poliuretana, ki je začela z normalnim delom šele 10. decembra zaradi manjših težav, ki so se pojavile pri ogrevanju kanalov za proizvodnjo izdelkov iz poliuretana. Pri tem pa je treba poudariti, da smo se pri organiziranju teh proizvodenj v novih prostorih srečevali z vrsto težav, ki so ovirale normalno delo. V novih prostorih še ni bilo elektrike, ogrevanja, komprimiranega zraka in drugih stvari, kar je slabo vplivalo na potek in organiziranje proizvodnje.

Proti koncu decembra so prišla dela že tako daleč, da se je 22. decembra že začela seliti proizvodnja tapetništva iz Tovarne pohištva Martinjak. Predvidevamo, da bo proizvodnja oblazinjenega pohištva normalno stekla v začetku leta 1978. Do takrat pa je potrebno končati še nekatera dela za ureditev ogrevanja in elektrike ter druge zadeve.

Vzporedno z vsemi pripravami za selitev smo nabavljali tudi dodatna osnovna sredstva in orodja, izdelovali različne pripomočke ter delali na področju organizacije nove temeljne organizacije.

Delavci nove temeljne organizacije Tapetništvo bodo imeli v letu 1978 veliko nalog. Izvoliti bo treba vse samoupravne organe, sprejeti samoupravne sporazume, ki veljajo za druge temeljne organizacije v okviru Bresta in najti samostojno pot razvoja proizvodnje tapetniških izdelkov v okviru delitve dela, ki velja za organizacijo združenega dela Brest. Proizvajati bomo morali takšne izdelke, ki bodo pogojevali razširjeno reprodukcijo in ustrezali zahtevam tržišča. To pa niso majhne naloge, vendar menim, da jih bomo s skupnim delom in prizadevnostjo celotnega kolektiva Tapetništvo uspešno rešili. J. Gornik

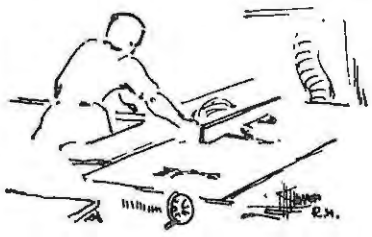

Nova področja obdelave

NOVOSTI V AVTOMATSKI OBDELAVI PODATKOV

Letos smo delavci v avtomatski obdelavi podatkov delali v dokaj težkih pogojih, saj nam je zmanjkovalo prepotrebnih strojnih kapacitet za širjenje svojih dejavnosti. Da bi razrešili te težave, smo morali vse dosedanje obdelave preanalizirati ter jih modernizirati. Z modernizacijo smo dobili proste zmogljivosti, da smo lahko uvajali nova področja.

Najbolj obširen in težaven projekt, ki smo ga pripravljali skoraj vse letošnje leto, je obračun osebnih dohodkov. Težave so bile v tem, da dosedanji obračun v naših temeljnih organizacijah ni bil enoten, kljub enotnemu Sporazumu o delitvi osebnih dohodkov. Neenotna sta bila tudi dokumentacija ter postopek obračuna izdelavnih osebnih dohodkov. V projektu smo skušali, in tudi v tem delno uspeli poenotiti dokumentacijo in vse postopke obračuna. Že avgusta oziroma septembra smo uvedli novo dokumentacijo v Tovarno pohištva Cerknica, Tovarno lesnih izdelkov Stari trg in Tovarno pohištva Stari trg. Za september oziroma oktober smo poskusno obračunali osebne dohodke, da bi stestirali vse programe. Za mesec november pa smo za Tovarno pohištva Stari trg in Tovarno lesnih izdelkov Stari trg opravili obračun osebnih dohodkov le z računalnikom. Obračun je po mojem mnenju uspel, saj je bilo po prvih ugotovitvah le dvanajstim delavcem osebni dohodek delno napačno obračunan.

Z obračunom osebnih dohodkov prek računalnika bomo poenotili celotni postopek obračuna, skrajšali čas za izhodne podatke za obračun proizvodnje ter si ustvarili osnovo podatkov za najrazličnejše analize v zvezi z delom in v zvezi z osebnimi dohodki. Obračun zajema celotni postopek od delovne karte (delovni listek) do plačilne kuverte, statistike, obračunov, analiz in tako naprej.

Drugo pomembnejše področje, ki je bilo dokončno uvedeno letos, so potrošniški krediti. Pri Brestu je stalno odprtih okrog 8.200 potrošniških kreditov. Vseskozi se je pri ročnem obračunu pojavljalo vprašanje sprotnega pregleda nad stanjem teh kreditov. Z računalniško obdelavo smo vprašanje ažurnosti v glavnem razrešili, istočasno pa smo zmanjšali rutinska dela le na nujno potrebna. Dokumentacija, ki nastaja v naših salonih, služi za to, da se kredit odobri, da se iz nje zajamejo podatki in je istočasno sestavni del mape potrošniškega kredita. Z uvedbo tega področja pa smo predvsem zadovoljili individualne kupce, ki kupujejo naše izdelke na potrošniške kredite. Kupci imajo možnost sprotnega pregleda nad stanjem kreditov, istočasno pa ima pregled nad stanjem tudi finančna služba, ki v primerih kakršnega koli odstopanja primerno ukrepa (usklajuje, opominja, toži).

Letos smo uvedli tudi evidenco zalog naših izdelkov na poti oziroma v luki. Do uvedbe smo v avtomatski obdelavi podatkov smatrali odpremo izdelkov, ki je bila namenjena izvozu, kot prodano, čeprav so ti izdelki vedno nekaj časa bili na zalogi v luki ali v ostalih skladiščih. Z uvedbo evidence zalog v luki smo dobili celovit pregled nad zalogami.

V zadnjem četrtletju je bila intenzivna akcija za pridobitev ustreznih sklepov in za sklenitev sporazuma za zamenjavo računalnika. Delavski sveti naših temeljnih organizacij in samoupravni organi naših komitentov so sklenili, naj sedanji računalnik zamenjamo z modernejšim, predvsem pa hitrejšim. Novi računalnik naj bi bil najet in bo skoraj trikrat hitrejši kot dosedanji. Poleg računalnika pa bomo najeli tudi pomožno opremo za zajemanje oziroma prenos podatkov. Nov računalnik bo Brestu, Kovinoplastiki, LIVU in Transavtu v naslednjih letih omogočal nova področja, delavcem v operativi pa delo v eni oziroma v dveh izmenah.

J. Otoničar

UGODNA OCENA NAŠEGA DELA

(Nadaljevanje z 2. strani)

129. člen zakona o združenem delu.

Na vprašanje predstavnikov republiškega sindikata, kaj pričakujemo od načina vrednotenja učinkovitosti dela, so strokovni delavci odgovorili, da bodo nadpovprečni delavci in tisti, ki »vedrijo«, pač primerno nagrajeni.

Predstavniki republiškega sindikata so se zanimali še, zakaj se oblikujejo osebni dohodki vodilnim delavcem drugače kot ostalim delavcem. Menijo, da je šibka točka sporazuma delitev delavcev na proizvodne delavce, na pisarniške delavce in na vodilne delavce.

Strokovni delavci so odgovorili, da se je pojavila zahteva o posebnem vrednotenju vodilnih delavcev v temeljnih organizacijah zaradi primerjanja osebnih dohodkov direktorjev TOZD. Rečeno je, da so osebni dohodki vodilnih delavcev izenačeni za enake pogoje dela, razlikujejo pa se po specifičnosti dela v posamezni temeljni organizaciji.

Ob koncu razgovora so predstavniki republiškega sindikata nadvse ugodno ocenili Brestova prizadevanja na tem področju in poudarili potrebo po še tesnejšem sodelovanju in izmenjavanju izkušenj. B. Turšič

Besedo imajo predsedniki delavskih svetov

Ob koncu leta delamo obračune na najrazličnejših področjih. Menili smo, da bi bilo prav, ko bi v novoletni številki o našem gospodarjenju in o samoupravljanju spregovorili tudi predsedniki delavskih svetov, ki so se čez vse leto morda najbolj neposredno spopadali z najrazličnejšimi vprašanji s teh dveh ključnih področij našega dela.

Zastavili smo jim naslednja vprašanja:

— Izteka se mandat sedanjim članom organov upravljanja na Brestu. Kako ocenjuješ delo vašega delavskega sveta in njegovih organov ter razvoj samoupravljanja v tem obdobju?

— Ob koncu leta vedno delamo obračune... Kako ocenjuješ letošnje gospodarjenje v temeljni oziroma v delovni organizaciji?

— Tvoje novoletne želje?

Začuda odgovorov kar iz treh temeljnih organizacij ni bilo. Morda v tem novoletnem razpoloženju ne kaže iskati vzrokov temu, vsekakor pa so posledica nečesa, o čemer bi veljalo razmisliti...

Anton LUNKA, predsednik skupnega delavskega sveta

Ocena o delu samoupravnih organov in razvoju samoupravljanja po dveletnem mandatu nima povsem trdne in realne osnove, ker je to kratka doba. Posebno še v tej mandatni dobi, ko je bilo samoupravno delovanje zelo razgibano. Nehote mi pridejo na misel besede predsednika CK ZKS Slovenije tovariša Franceta Popita, ko je ob obisku na Brestu dejal, da se s sprejetjem zakona o združenem delu pravo samoupravljanje šele začenja in da nas čaka še veliko dela.

Res je zakon o združenem delu prinesel vrsto novosti v družbeno-ekonomske in samoupravne odnose. Teža odločitev o celi vrsti pomembnih zadev je prešla na vse zaposlene. S tem zakonom prehajamo, ne samo formalno, ampak tudi vsebinsko na nove odnose znotraj delovne organizacije in v širši družbeni skupnosti. Sprejeli smo program za uresničevanje zakona o združenem delu, za kar nas družba obvezuje. Prav sedaj je v teku delček tega uresničevanja. Sprejemamo sporazum o pridobivanju in razporejanju dohodka in čistega dohodka.

Tudi nova samoupravna organiziranost sodi k uresničevanju zakona o združenem delu. Pred kratkim so se delavci Skupnih dejavnosti z referendumom izrekli za ustanovitev TOZD Prodaja. Pred vrati je ustanovitev še ene temeljne organizacije tapetništva. Do konca leta 1978 pa naj bi imeli devet temeljnih organizacij in skupne dejavnosti. V tako organiziranem Brestu bo laže izpeljati dohodkovne odnose, pa tudi svobodno menjavo dela.

Omenil sem že, da je dveletna mandatna doba kratka. Delo, katerega smo opravili v tej mandatni dobi, pa ni bilo tako majhno. Delavec Bresta je znova dokazal, da se je pripravljen spoprijemati ne le s proizvodnimi, ampak tudi s samoupravnimi težavami, da ni nikdar zadovoljen z doseženim, ampak je vedno zagledan v jutrišnji dan. Vedno teži za novim, boljšim, uspešnejšim, pa naj bo to v tehnološkem ali organizacijskem smislu. Zato nismo poleg razgibanega samoupravnega razvoja pozabili na gospodarski razvoj. Brest trdno koraka po poti, začrtani s srednjeročnim programom. Večina nalog iz tega programa je že zastavljenih in sicer modernizacija tovarn pohištva v Starem trgu in v Cerknici, novo tapetništvo, rekonstrukcija stare Iverke v proizvodnjo mineralnih plošč, proizvodnja kartonske embalaže v Starem trgu. Nekaj jih je še v fazi priprav. Potrebna pa bo tudi dopolnitev srednjeročnega programa, ker je za Tovarno pohištva Martinjak načrtovana nova tovarna, za katero že iščemo lokacijo. Pa kaj bi še našteval! Ob praznovanju 30-letnice podjetja, ki smo jo praznovali letos, je bilo o naših dosedanjih uspehih in prihodnjih ciljih veliko izrečenega in napisanega.

Letos najbrž ne bomo dosegli s planom zastavljenih rezultatov. Vendar smo z rezultati, ki jih predvidevamo lahko kljub temu zadovoljni, saj so pogoji gospodarjenja v lesni industriji zelo težki. Že nekaj let nas pestijo zamrznjene cene izdelkov, velika konkurenca na trgu in pa skokovito naraščanje cen surovinam in repromaterialov. Po predvidevanjih naj bi Tovarna ivernih plošč zaključila poslovno leto brez izgube ali pa bo minimalna. To je lep uspeh, posebno še, če pomislimo na krizo cen in na prodajo ivernih plošč na jugoslovanskem trgu. Vendar pa mislim, da kolektiv vloži premalo truda za izboljšanje kvalitete ivernih plošč, s čimer bi močno ublažil krizo prodaje. O teh vprašanjih smo tudi na sejah velikokrat razpravljali, a na žalost delegati iz Tovarne ivernih plošč niso pokazali velikega zanimanja. Problematična je tudi Tovarna pohištva Martinjak, vendar bo iz te tovarne s tako zastarelo tehnologijo težko kaj več napraviti.

Ker sem član tega kolektiva, to je Tovarne pohištva Martinjak, je moja največja novoletna želja in želja vseh naših članov — nova tovarna s sodobno tehnologijo in zato boljšimi poslovnimi rezultati. Z njo naj bi delavec Martinjaka v očeh ostalih Brestovcev zopet postal vzor Brestovega delavca kot nekdaj. Izdrl naj bi še tisti boleči »trn iz pete« v marsikateri razpravi med delavci po temeljnih organizacijah in tudi med vodilnimi delavci: »Martinjak«.

Kot večletni član kolektiva pa si želim, da bi vsi naši napori v prihodnje rodili željene uspehe v Brestu. Želim, da bi poglobljeni samoupravni odnosi prispevali k uspešnejšemu poslovanju, s čimer bi zagotovili še boljši in lepši jutri nam in našim otrokom, za katere tudi delamo. Vsem članom kolektiva pa želim tudi osebne sreče in zadovoljstva.

ANA PIŠEK, PREDSEDNICA DS TP STARI TRG

Mandat sedanjim članom delavskih svetov se je iztekel. Sklenili bomo obračune o delu, uspehih in neuspehih naše organizacije dela, o samoupravnih in medčloveških odnosih ter skušali oceniti svoj lastni prispevek k širši družbeni skupnosti. Zakon o združenem delu smo sprejeli, nismo pa napravili še vsega, kar nam nalaga. Povsod smo hiteli, nekje bolj nekje manj, samo da bi zadovoljili obvezam, ki jih zakon zahteva.

Precej samoupravnih sporazumov je bilo potrebno obravnavati in sprejeti. Vprašujem se, ali smo vse te samoupravne sporazume resnično razumeli in jih sprejeli po svojem prepričanju? Ali smo v organih upravljanja kot delegati izražali svojo voljo ali voljo in zahteve volilcev? Dostikrat se postavlja pred vse nas vprašanje: Kako naj odločam, kako naj se opredelim za neko novost, če pa ne vem, zakaj je sploh potrebna. Prav gotovo samoupravljalec ni tisti, ki neutrudljivo prikimava in dviga roko, brez pripomb, vprašanj in dostikrat niti ne ve, za kaj gre. Niti tisti, ki ima na »privatnih« sestankih mnogo povedati, ko pa bi moral govoriti, molči.

Mnogo je bilo storjenega na področju informiranja. Vendar mislim, da še niso vse informacije pravočasne, jasne, kratke, ki bi vodile delegate samoupravnih organov v nedvoumne opredelitve in stališča.

V tem mandatnem obdobju je bil narejen velik korak v samoupravljanju. Trdne temelje smo si postavili, graditi smo pričeli; ali bo gradnja daljša ali krajša, pa bo odvisno od nas vseh.

Za nami je leto 1977. Ali je bilo gospodarjenje uspešno, bo dokončno pokazal zaključni račun. Mislim, da je bilo zadovoljivo, ne pa táko kot smo pričakovali. Še vedno so zaloge naših kuhinj tolikšne, da ne moremo biti zadovoljni. Stroški proizvodnje so še vedno previsoki. Poiskati bo potrebno nove oblike in načine, sprejeti ustrezne sklepe, da bi pocenili proizvodnjo in povečali prodajo. Perspektive so jasne, od nas pa je odvisno, ali jih bomo čim prej spravili v rezultate, ki naj bodo posledica prizadevanj vsakega posameznika na svojem delovnem mestu.

Vsem delavcem želim zdravja, uspeha polno novo leto, da bi dosegli družbene in svoje cilje, ki smo si jih zastavili in si jih vsi želimo.

JOŽE BRANISELJ — PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA TOVARNE POHIŠTVA CERKNICA

Delo našega delavskega sveta je bilo v pretekli mandatni dobi prizadevno, vendar glede na zahteve, obseg gradiva in vprašanja, ki vsakodnevno nastajajo v proizvodnji, člani delavskega sveta niso povsem kos tako zahtevnim in odgovornim nalogam. Vendar pa se zelo trudijo in so na tem področju precej prizadevni.

Gospodarjenje v naši temeljni organizaciji je bilo kljub nekaterim težavam zelo dobro, saj smo že v novembru izpolnili letni plan, prav gotovo pa bo to pokazal tudi zaključni račun.

Želim, da bi bilo leto 1978 vsaj enako preteklemu, da bi dosegli čim boljše gospodarske rezultate in s tem tudi boljši življenjski standard.

TONI ZIDAR, PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA SKUPNIH DEJAVNOSTI

Leto se izteka in z njim tudi mandat članom delavskega sveta in njegovih organov. Menim, da je bilo delo samoupravnih organov v minulih dveh letih precej zahtevno in razgibano. Pred nami je bila razprava in sprejemanje zakona o združenem delu in s tem v zvezi tudi izpolnjevanje nalog, ki nam jih novi zakon nalaga. S sprejetjem tega zakona smo stopili zopet korak naprej v razvoju samoupravljanja in si s tem zadali tudi večje obveze za vključevanje slehernega delavca v vsa dogajanja v delovni organizaciji in širši družbeni skupnosti. S tem se morata še bolj dvigniti delavčeva zavest in odgovornost do vsega, kar nam je družba zaupala v upravljanje.

Ocenjevati delo delavskega sveta je mogoče malo težko; laže ga lahko ocenjujejo in bolj kritično gledajo drugi člani kolektiva. Mislim pa, da obveščanje in sam delegatski sistem nista še v popolnosti zaživela in s tem je tudi samo delo samoupravnih organov težje. To je opaziti najbolj tedaj, ko sprejemamo različne samoupravne akte.

Člani kolektiva se premalo poglobijo v gradivo in s tem tudi v razpravo ter prispevanje svojih pripomb, da bi se stvari razčistile pred sprejetjem akta. Ko pa pride do kakšnih težav, jih rešujejo oziroma jih utemeljujejo izven določil akta. S tem pa pride do odvečnih razprav in prepričevanj, kar izredno otežkoča delo samoupravnih organov ter povzroča slabo vzdušje med člani kolektiva.

Če naj oblikujem le en zaključek, mislim, da je nekje v povprečju delavski svet le opravil svoje poslanstvo in da bodo imeli novo izvoljeni samoupravni organi v svojem mandatu še precej dela, predno pridemo do naših skupnih ciljev in da naše delo in naša samouprava zaživita tako kot smo si začrtali.

Na vprašanje, kako ocenjujem samoupravljanje v naši delovni organizaciji v letu 1977, menim, da je bilo dokaj uspešno. Končen rezultat pa bomo sicer zvedeli šele po zaključnem računu.

Mislim, da bi z večjim prizadevanjem in z boljšim organiziranjem lahko dosegli še boljše rezultate. S tem pa bi laže premostili in bili kos tudi objektivnim težavam, ki nam otežkočajo gospodarjenje. Predno zaključim s tem, bi rad poudaril, da opažam upadanje sodelovanja med službami v delovni organizaciji na področju samoupravljanja, kar pa bi z večjim dogovarjanjem in obveščanjem lahko popravili.

Kolektivu želim uspešno poslovno leto 1978, novemu delavskemu svetu in njegovim organom pa veliko uspešnega dela. Sebi pa želim zdravje in srečo v družini.

Volilna konferenca ZK

21. decembra je bila v sejni dvorani skupnih dejavnosti volilna konferenca Brestovih komunistov. Na njej so izvolili nov enajstčlanski komite konference. V komiteju je tudi član osnovne organizacije Jelke. Za sekretarja komiteja je bil izvoljen DARKO LESAR.

V dveh letih je bilo na Brestu sprejetih 40 novih članov Zveze komunistov. Samo sprejemanje pa je bilo v razpravi kritično ocenjeno, češ, da se sprejema vse preveč enkratno in da zato takšni sprejemi včasih niso utemeljeni.

V poročilu je tovariš sekretar ob tem dejal, da smo včasih pri sprejemanju tako površni, da pozabimo na lik komunista, na njegovo osebno odgovornost, kar se pokaže kasneje, ko analiziramo politični vpliv Zveze komunistov na dogajanja v okoljih, kjer komunisti delujemo.

Izraženi so bili tudi pomisleki ob predlogu, naj bi za Tovarno ivernih plošč in Tapetništvo ustanovili skupno osnovno organizacijo. Rečeno je bilo, da je ustrezneje, če bi imela vsaka temeljna organizacija svojo organizacijo. Idejno-politično usposabljanje je nujno potrebno za komuniste, saj je potrebno še ogromno prizadevanj za dograjevanje družbe v luči novih družbenih samoupravnih odnosov.

Oblikovanje delegatskega sistema je proces, vendar je Zveza komunistov dolžna izgrajevati ga, da bo ta proces krajši.

Komunisti smo ugotovili, da je pot prihodnjega razvoja Bresta v modernizaciji sedanjih kapacitet pohištva in v vlaganju v dopolnilno proizvodnjo.

Sekretar je v poročilu prisotne obvestil, da se bomo morali komunisti na podlagi doseženih rezultatov gospodarjenja v začetku prihodnjega leta ponovno sestati ter obravnavati gospodarjenje v sedanjem obdobju.

Plan za prihodnje leto naj bo realna ocena dejanskih možnosti, ne pa zbir želja. Potrebna je dolgoročna politika izvozne usmeritve, da ne bo izvozna usmeritev odvisna samo od konjunkture ali slabe tržne situacije na domačem trgu.

Pravilna organizacija združenega dela je pogoj za urejanje vseh ostalih razmerij, je bilo rečeno v poročilu sekretarja. Komunisti smo na konferenci ugotovili, da se program o uresničevanju zakona o združenem delu dosledno izvaja. Več razpravljalcev je opozorilo, da vse preveč kritično ocenjujemo dogajanja, kar zamegljuje dosežene rezultate, ki smo jih dosegli in za katere je treba dati tudi priznanja.

Ob oceni informiranosti je bilo ugotovljeno, da iz različnih razlogov nekatere sporazume sprejemamo na hitrico in temu podobno je tudi seznanjanje delavcev z njimi. Ni čudno, če delavec včasih zaploska tudi takšnim razpravam, ki niso v skladu z vsebino samoupravnega sporazuma, ki je v obravnavi.

Res pa je, da se moramo ob takšnih primerih zamisliti, saj še ni povsem prodrla zavest, da je dohodek družbena kategorija, in da je delitev dohodka tudi družbeni interes.

Pri tem se postavlja vprašanje, ali smo uspeli v tem, da je imel delavec možnost sodelovati pri oblikovanju stališč. To pa mora biti poglavitna naloga zlasti komunistov, pa seveda tudi sindikata, ki dobiva čedalje pomembnejšo vlogo v združenem delu ter mladine.

J. Klančar

brestov

obsejnik

zapisnik primopredajne seje 1977/78

Ad 1: Skoraj verjetno so bila baje skoraj vsa stališča iz lanskega TVzornika skoraj realizirana (kot običajno).

Ad 2: Zaključni obračun za leto 1977

Kako naš Brest je letos vandral ,
ali valove srečno je prejadral,
mu sporazumov je že polna glava . . .
sklep: *o tem spregovori naj ta razprava.*

V nagrajevanju rešeni smo vseh nadlog,
saj v tron skovali smo si extra katalog.
Doslej se marsikdo na delovnem je mestu kakor skavt utaboril;
sklep: *odslej pod planom nalog zvito bo vedril.*

Nemogoče je seveda iti mimo sindikata,
saj sporazumom on je pokrovitelj — ata.
Vneto si je prizadeval za minulo delo,
sklep: *delovni dobi zlepa že ne bo odpelo.*

Zaman res niso sojenice zadnjice kazale,
ko že pred rojstvom so Iverko po zobeh rezljale.
Dohodek ji je tarča na strelišču,
sklep: *je bolje vrabec v roki kot golobček na sodišču.*

Kot v košarki se nam v izvozu kaže prvo mesto,
seveda, če ne bo po sredi Zadar mesto.
Ha, ha, tovariši to je preroško,
ugotovitev: *vsega res ne more nam rešiti Coško.*

Kako rešiti v skupnih službah osla sence pravdo,
še predno na sodišču si iz spisov spletemo koravdo?
Ker urnik dela že od ust do ust kot rega-rega pleza
sklep: *enajsti v mesecu — zaradi plače — naj postane delovna obveza.*

Tovariši, predlagam točko: učimo se manir . . .
Če hočemo, da bo pred belo hišo Bresta mir
in da nam parking več ne bo kolegijski klistir,
sprejmimo **sklep:** *naj za ograjo uvede se električni pastir.*

»Trdnjave padajo« smo sporazumom trgovine rekli,
ko skozi hlače smo se prav do riti spekli.
Ah, bile so le prijetne sanje
sklep: *to so novinarja — rojaka prav nevešče marnje.*

V SOZD-u se odvija stvar še kar se da odlično,
saj se kot lansko leto je imel kar mično.
Ga sem pa tja je sicer malo kronal;
sklep: *ne trdimo, da je ves SOZD po svetu romal.*

V športu prej čebele smo kot črvi,
pri lesariadah nam je prvo mesto že kar v krvi.
V zibki cucelj vleče še kultura,
ugotovitev: *do oblin stasite punce je še procedura.*

Dovolj smo peli, da letos jih deset nam je slavil Obzornik,
morda ne veste še, kateri naš je prvi vzornik.
Seveda ste pogruntali, da samorastnik ni naš list,
sklep: *tudi naprej vam zvest ostal bo naš Uradni list.*

Smo kot za stavo kamne temeljne po občini sadili,
da se čez leto ali dan ob žegnanju spet bomo veselili;
tako kot banko, cesto, telovadnico uradno smo odprli;
sklep: *naslednji dan pa kar tako ponovno jih zaprli.*

Letos spet so se redili, pardon, rodili novi SIS-i,
tudi kanalov novih kažejo se že obrisi.
In gospodarstvo že pripravlja predlog in ustrezne spise,
sklep: *da ustanovimo SIS za nove SIS-e.*

Nikar ne mislite, da nas že trka luna,
če Nanosnik, zadrugar, kurji farmar bodejo Mercator zdaj štacuna.

Ujeli smo Mercator, ker sebe sam bo skonkuriral,
sklep: *občan svobodno eno samo možnost bo izbiral.*

Kdor še ne ve, kaj je domače prase,
v mesnici vsak četrtek si lahko oči napase.
Kdor celo rad videl bi, kako se plečo reže,
sklep: *ta naj pod pultom si napleto mreže.*

Ložu mejstu še na mnoga srečna plodna leta,
petsto let nazaj in petsto let naprej si slavo spleta!
Marof ni več mesto jajc na večna leta,
sklep: *zdaj avtotrans že kloči in si novo gnezdo spleta.*

Kaj pravite na to, da dnarjev grabimo na kile,
s katerimi si lovci v gozdovih zdaj gradijo vile?
Lahko so šolstvu, vrtcem in kulturi, pa še komu zgled.
Sklep: *naj zaželimo dober jim na flašico pogled.*

Nič več ne bomo vlekli se za staro dreto,
čist Brest pahnili bomo v novo, lepše leto.
Namesto v figo spremenili roko v pest;
sklep: *naprej naj žiga-žaga Brest, Brest, Brest . . .*

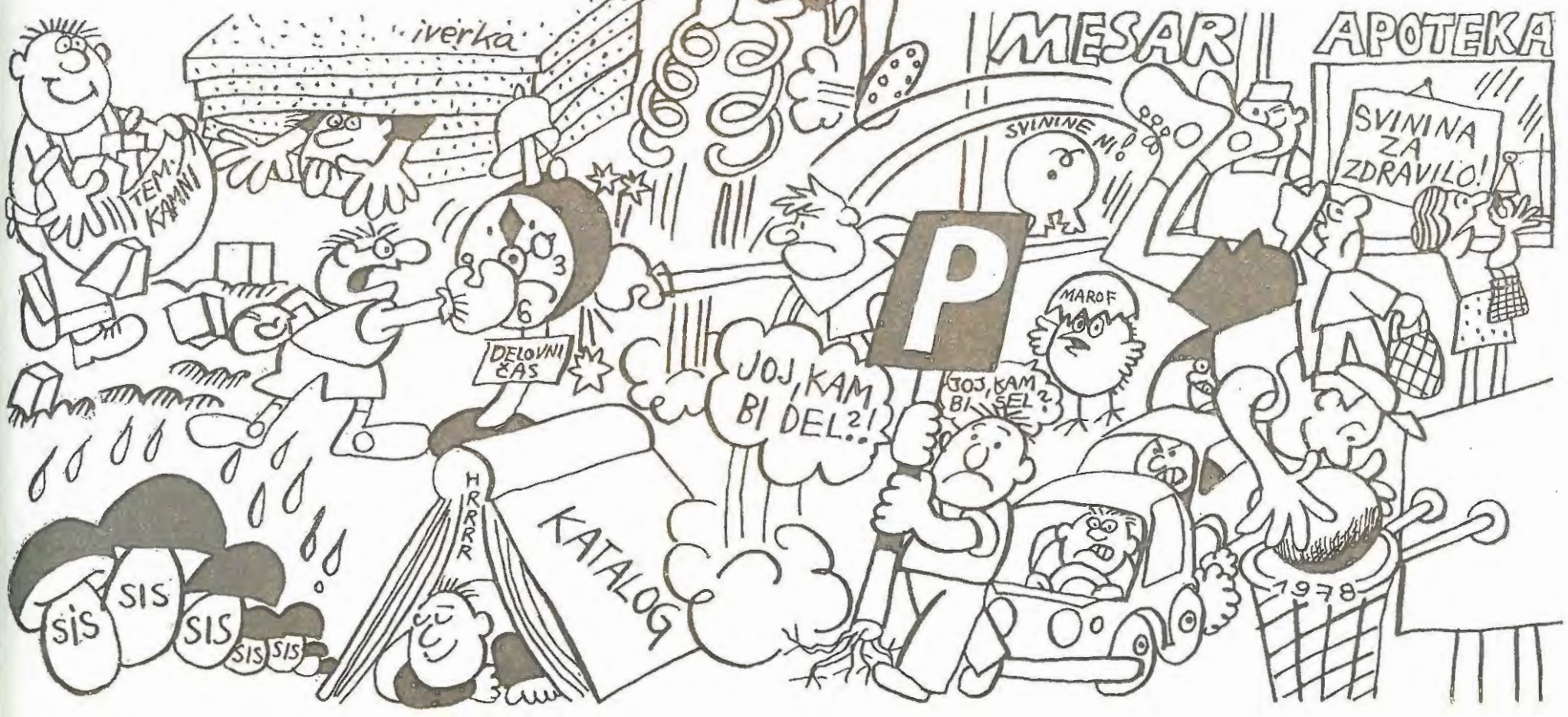

Ad 3. Delovni čas in uvedba zelenih dni

»Tovarišica in tovariši,« je pravilno povzel predsedujoči. »Prehajam na osrednjo točko dnevnega reda te seje: Delovni čas v naši delovni organizaciji, v naših temeljnih organizacijah in še posebej v delovni skupnosti Skupnih dejavnosti. Vnaprej vas opozarjam, da z vso samoupravljalsko odgovornostjo pristopite k razpravi in k sklepanju o tem, politično občutljivem vprašanju, ki ima kot takšno lahko nepredvidljive posledice, če se ga

ne lotimo z vso nam lastno odpornostjo proti tehnobirokratskim in liberalističnim tendencam, ki včasih zavestno, včasih pa tudi nehote vdirajo v obravnavanje tega gotovo ključnega vprašanja našega nadaljnjega razvoja in samoupravne organiziranosti.

Predajam besedo vodji službe za vprašanja delovnega časa in počitka, ki bo podal ekspoze k tezam za osnutek osnov izhodišč samoupravnega sporazuma o razporeditvi delovnega časa, letnega, tedenskega in dnevnega počitka delavcev s posebnim ozirom na produktivnost ob ponedeljkih in petkih v pogojih doslednega spoštovanja sobotnega in nedeljskega tedenskega odmora, državnih in drugih praznikov.

Prosim, tovariš Počivavšek!

Tovariš Počivavšek vstane, si ogleda šolsko tablo, stoječo za delovnim predsedstvom, poišče kredo in se, ko ugotovi, da sta v posebni škatlici na stojalu table tudi krpa in goba za brisanje, obrne k prisotnim ter začne:

»Tovariš predsednik, tovarišica in tovariši delegati! Čast mi je, da lahko temu eminentnemu zboru (delegati zrastejo za tričetrt glave in vsak po svoje poizkuša zakriti prijetno zadrego ob laskavi naslovitvi), čast mi je, da lahko pred vami razgrnem kompleksno vprašanje, ki ga je tovariš predsednik že v uvodni besedi okarakteriziral kot ekskluzivno komponento sedanjega ekonamsko-političnega trenutka v našem samoupravnem prostoru.

Da bi mogli v vsej fatalnosti dojeti kompleksnost eksponiranega fenomena, mi dovolite, da s sodelavci razgrnem pred vas naše družbeno verificirane, strokovno kvalificirane in na našo samoupravno prakso modificirane poglede na izpostavljeno temo ter jo apliciramo na naše specifične razmere.

Preden moji sodelavci začno s svojih ožjih referalnih stališč razgrinjati pred vas vso specifiko in globino problema, pa si drznem usmeriti vašo pozornost na nekatera zelo banalna, a morda ravno zaradi tega povsem neovrgljiva dejstva:

1. Vsak teden ima, upoštevajoč njegov konec, le petero nepraznič-nih dni. Tako imenovana delovna sobota, ki je tu in tam ostala ko bajagi (oprostite izrazu) nadomestilo za manjkajoče ure v koledarskem periodu delovnega meseca, je s piedestala samoupravne prakse eksplicitno in izključno preostanek nepreživele miselnosti, izvirajoče iz buržoazno determiniranega osemurnega delovnika, ki mora v končni fazi, da se vulgarno izrazim, v vsakem proizvodno določenem terminusu, torej tudi ob koncu vsakega tedna, prinesti delodajalcu — lastniku proizvajalnih sredstev — eksaktno izkazan profit.« Ploskanje.

»Tovarišica in tovariši, ta vaš spontani odziv dovolj zgovorno dokazuje, da imamo v naši asociaciji združenega dela, zlasti v neposredno izvoljenih delegatih, katerim mi je dovoljeno govoriti, opraviti s strukturo, ki je visoko presegla zgoraj omenjeno profitarsko sklepanje na bazi buržoaznih premis. Hvala lepa.

2. Naša znanost, ki, mimogrede omenjeno, že dolgo časa ne dela več ob sobotah, je eksponirani problem vsestransko ter interdisciplinarno analizirala in prišla do zaključka, da: a) ponedeljek ali kateriżekoli dan po prazniku ali drugačni daljši prekinitvi dela pomeni psihomotorično in sociološko prilagajanje delavčeve celovite zavestne strukture na napore, ki ga — z zanemarljivo neznatnimi izjemami — čakajo v torek. In b) da se ne mudimo pri nepomembnih dneh, ki niso predmet našega obravnavanje, petek ali kateriżekoli drugi dan pred prazniki ali drugačno daljšo prekinitvijo dela pomeni relaksacijo (vulgarno sprostitev) delavčevih potencialnih sil in temu adekvatno občutno popuščanje delovne intenzitete subjekta.

Logični zaključek: Tako ponedeljka kakor petka ni moč obravnavati kot delovno produktivnega dneva niti s stališča tehnokratsko objektiviziranega družbenega produkta niti s stališča socializirane integritete delavčevega individuuma.

Ne gre torej, spoštovana tovarišica in tovariši delegati, ne gre torej več le za dve kategoriji, kot smo ju v svoji poenostavljenosti obravnavali vsa ta leta pod imenom delovnik oziroma praznik; nujno je namreč, spoznati, pripoznati in v vseh nadaljnjih razvojnih komponentah vkalkulirati novo — tretjo kvaliteto, ki za zdaj nosi še delovni naslov: zeleni dnevi.

Moj koreferent tovariš Praznik bo za mano nadrobno razložil razporeditev treh barv ob praktičnem prikazu in ob razlagi osnutka predloga razporeditve dela in počitka v letu 1978.

Naj tukaj izpostavim le osnovno bistvo tega koledarja, za katerega z vso avtoriteto lahko trdim, da v današnji znanosti zanesljivo predstavlja revolucionarno inovacijo širšega družbenega pomena, katere praktična aplikacija v prakso bo nedvomno prinesla našemu gospodarskemu ugledu dodatne pozitivne poene.«

Tovariš Počivavšek razgrne pred delegati koledar, ki je priloga temu zapisniku.

»Navajamo le legendo, ki je na prilogi izostala: Sobote, nedelje in vsi prazniki so rdeče barve: ponedeljki, petki ter dnevi pred prazniki in za njimi so v zeleni barvi; torki, srede in četrtki so še zmeraj črni.«

Delegati z odobravanjem ogledujejo predloženi osnutek predloga. Žal ga tovariš vodja službe za razporeditev dela in počitka po krajši ekspoziciji sname, zvije in nadaljuje:

»Tovarišica in tovariši delegati! Če smo v globalu dojeli globino predložene inovacije, se pod 3) pomudimo še pri enem vprašanju, ki v bistvu samo dopolnjuje in potrjuje zgoraj predloženo revoluiteto. O tem vprašanju bo za mano govoril kolega Pretegnjen, vendar naj v nekaj besedah predstavim dispozicijo njegove teme:

Gre za prerazporeditev delovnega in počivajočega časa v tistih dneh, ki so na našem koledarju ob upoštevanju vseh doslej znanih psihosocioloških komponent, ob maksimalni aplikaciji psihologije barv in delavčeve odzivnosti nanje vendarle ostali črni. To so inkriminirani še vedno trije dnevi v tednu: torek, sreda in četrtek.

Vprašam vas, tovariši proletarci: Ali ste že videli kmeta, ki je navsezgodaj garal s polno silo?« Med delegati odobravajoče mrmranje in odkimavajoče pritrjevanje: »Niste! Ali ste ga videli, da je s polno ihto delal tik preden je legel k počitku?« Med delegati glasen: »Ne!«

»No, vidite! Tako kot je v tednu pred počitkom in po počitku dan, ki smo ga označili zeleno, tako bo tudi sistem razdelitve delovnih ur in počitka v sicer črnih dneh hočeš nočeš moral upoštevati tri kvalitete delovne zagnanosti, s to razliko seve, da bo vsak sicer črni dan razdeljen na dve amplitudi: prva do malice in druga po malici. Vsak črni dan je torej na las podoben štirinajstdnevni razporeditvi dela in počitka — seveda skrčen v svojo na žalost še zmeraj osemurno dnevno delovno obvezo.«

Tovariš Počivavšek razgrne pred delegate prikaz delovnega dne, ki je sicer črn, vendar se začne ob šestih zelenkasto, prehaja okrog pol osmih v čisto črno, ob devetih spet v zelenkasto, da bi bil od 9.30 do 10.00 rdeč, od 10.00 do 10.30 spet zelen, do 13.00 črn, pa do druge ure spet zelenkast.

Tovariš Počivavšek se vsede, zroč na tablo razpeti delavnik. Tja gledajo tudi delegati s predsednikom vred.

OPOMBA: Individualni poslovodni organ poleg mene je mimogrede na digitronu zračunal, da bo njegov kolektiv v najbolj delavnih tednih delal natančno po dvanajst ur tedensko.

Po daljši burni razpravi, ki je sledila izčrpnim poročilom, so delegati soglasno sprejeli naslednje sklepe:

— Glede na določene pomanjkljivosti, iznesene v uvodnih ekspozejih, se da nadvse priznanim republiškim institucijam in eminentnim posameznikom v izdelavo izčrpen elaborat o topoglednih zadevnih rešitvah, katerih predlog naj upošteva željo prav slehernega posameznika v kolektivu.

— V kolikor predlagana rešitev iz elaborata znanstveno ne bo sprejemljiva, se kompleks te problematike na podlagi dodatnega proučevanja posameznikov in organizirane ankete prepusti v dokončno odločitev sodišču združenega dela.

— V kolikor dokončna odločitev sodišča združenega dela ni sprejemljiva za posameznika, naj se le-ta ravna po načelu totalne osvoboditve od dela.

Ad 4. Kadrovske zadeve

Predsednik: Na naš razpis z dne 13. 12. sta se na razpisano delovno mesto inženirja prijavila dva kandidata, prav tako se za delovno mesto čistilke potegujeta dve prosilki. Prva kandidata sta ing. Irena Porodnič in Matjaž Pridanič. Tovarišica je diplomirala pred tremi leti na fakulteti, je poročena, brez otrok in brez stanovanja. Tovariš Pridanič je absolvent iste fakultete, nima družine, stanoval pa bo pri sorodnikih, vojaščino ima urejeno. Tovariši, mislim, da storimo najpametneje, če sprejmemo Matjaža Pridaniča. Predlog dajem na glasovanje, kdor je za, naj to potrdi z dvigom roke!

Krpan: Čakaj, saj menda ne gori voda! Res nisem kdo ve koliko hlač strgal v šolskih klopeh, ampak zdi se mi, da bi bolj modro storili, če bi sprejeli tovarišico e, e, e, kako si že rekel, da se piše?

Predsednik: Porodnič.

Krpan: Ja, saj res, Porodnič. Šolana je . . .

Predsednik: Bes te lopi, Krpan! Ali res ne razumeš? Ženska je. Najprej bo šla na porodniškega, potem bodo otroci kar naprej bolni, mi bomo pa delali zanjo . . .

Urša Plut: Hja, Pridanič bo imel pa kar naprej plave . . .

Predsednik: Čaki, no, Plutovka, da povem do konca! Tovariš Matjaž je nečak glavnega računovodje. Konec debate in ne glej tako grdo, tovariš Krpan, kakor bi se za Mokrcem bliskalo! Kdor je za, naj dvigne roko! Hvala! Razen treh smo vsi za. Torej to je opravljeno.

Ugotovitev: Sklepčnost je zagotovljena

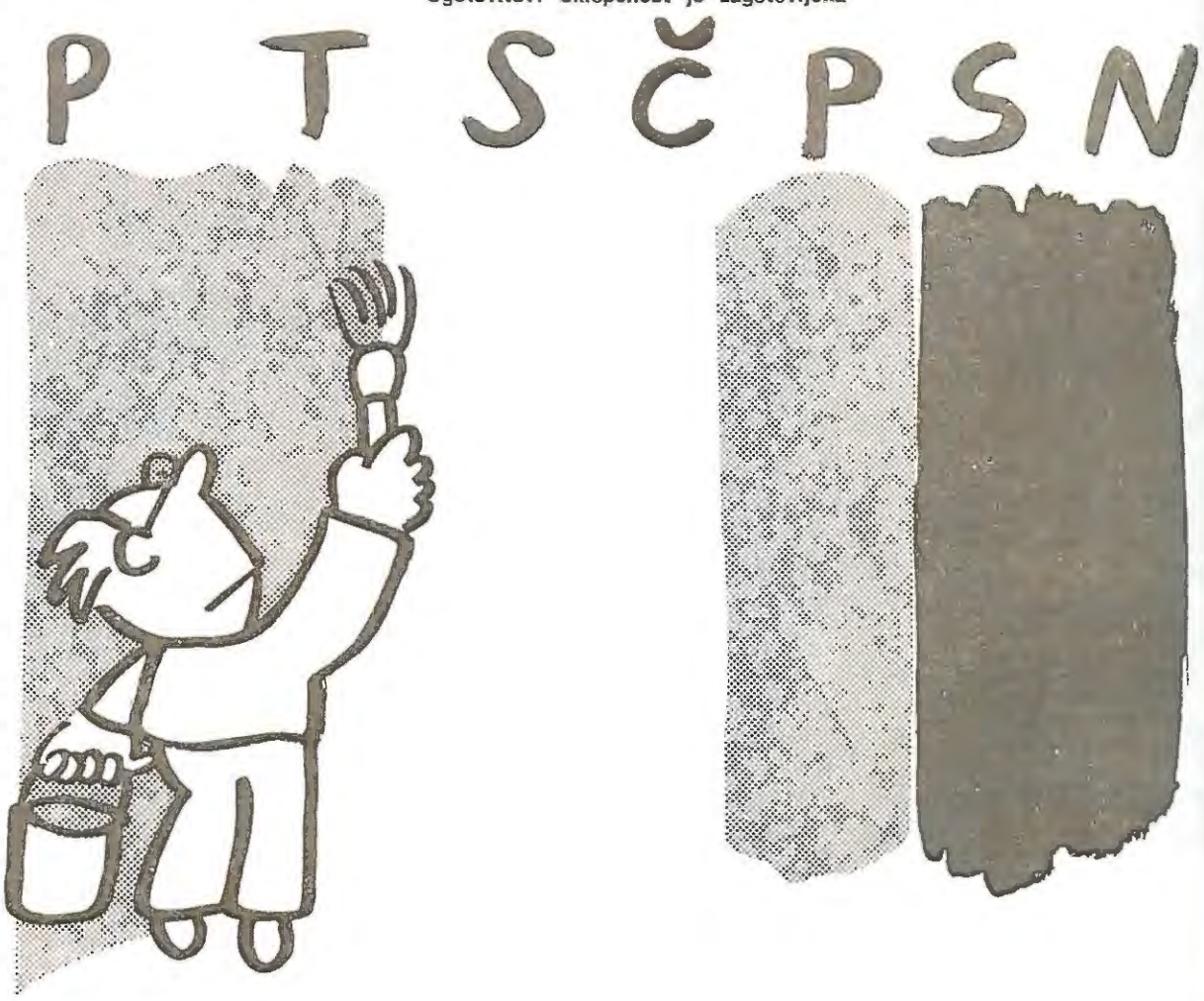

PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJAMO NAŠE KRAJEVNE SKUPNOSTI • PREDSTAVLJA

O oskrbi naših občanov in o komunalnih vprašanjih

Pred mesecem smo zapisali, da razgovora z najodgovornejšimi družbenopolitičnimi delavci nismo uspeli dokončati in tako skleniti večmesečno predstavljanje naših krajevnih skupnosti, njihovih uspehov in težav.

Zato smo se spet dobili v ožjem krogu s tistimi odgovornimi tovariši, ki so zaradi posebnosti problematike v tem času na zelo izpostavljenih delovnih položajih. V razgovoru so sodelovali: Janez PAKIŽ, predsednik izvršnega sveta skupščine občine Cerknica, Ljubo ULE, načelnik oddelka za gospodarstvo in finance SO Cerknica in član IS SO, Sašo MILER, direktor Komunalnega podjetja Cerknica in član IS SO Cerknica, Momo VUKIČEVIĆ, direktor TOZD Trgovina Rakek in Jože TRUDEN, direktor TOZD Gostinstvo Cerknica.

Namenoma smo izpustili vprašanja, ki zadevajo različna interesna področja našega dela in življenja in smo se za razreševanje že ustrezno samoupravno interesno organizirali. Zamisel imamo, da bi v prihodnjih številkah priloge Brestovega obzornika, namenjene občanom, postopoma obravnavali različna interesna področja, kot so izobraževanje in vzgoja, otroško varstvo, socialno skrbstvo, zaposlovanje, pokojninsko invalidsko zavarovanje, zdravstvo, kultura, telesna kultura, zemljiško kmetijska problematika, stanovanjska problematika in druga področja.

V tej številki bomo priobčili zapis s precej burnega razgovora o vprašanjih oskrbljenosti občanov, bodisi s komunalnimi uslugami, pa tudi z oskrbljenostjo občanov v trgovinah in gostinskih objektih. Govorili smo o tistih vprašanjih, ki so jih navrgli razgovori v krajevnih skupnostih. Prisotni so si bili edini, da je bila komunalna problematika spričo nujnosti razvoja industrije premalo programsko prisotna pri razvoju naše občine.

Občina Cerknica je dokaj razsežna po površini, ima pa le 14.560 prebivalcev, ki živijo v 127 naseljih. V občini imamo 88 kilometrov regionalnih cest in 208 kilometrov gozdnih cest. Na področju drugih komunalnih dejavnosti je spet potrebno poudariti velike razdalje, policentrični pristop k razvoju občine ter še tretjo posebno danost, to je kraški svet z vsemi značilnostmi. Tako se vse bolj ubadano z zagotavljanjem zdrave pitne vode in obvladovanjem odplak najrazličnejšega izvora.

Delež terciarnega sektorja našega gospodarstva v družbenem proizvodu občine je le okoli 7 odstotkov. Gostinstvo ustvarja približno 1 odstotek družbenega proizvoda občine in ima 77 zaposlenih v družbenem sektorju v 12 lokalih, zasebni sektor pa ima 28 zaposlenih v 19 lokalih.

Nove stanovanjske gradnje terjajo tudi komunalne ureditve

Poskusimo torej iz obsežnega in razgibanega razgovora izluščiti najpomembnejše ugotovitve, ki bodo morda zanimive tudi za naše občane.

NAJVEČ TEŽAV NA KOMUNALNEM PODROČJU

— Že večkrat je bilo ugotovljeno, da so ob skokoviti povojni preobrazbi naše občine iz kmetijsko zaostalega v srednje razvito industrijsko področje druge dejavnosti (med njimi izraziteje tudi komunala) capljale za industrijskim razvojem. Zato je razumljiva ugotovitev na vseh obiskih, da je težišče dela krajevnih skupnosti še vedno na komunalnih zadevah, ker pač doslej ni bilo drugega nosilca. Delovala so sicer komunalno-stanovanjska podjetja, ki pa so se ob velikih problemih v občini ubadala s finančnimi, kadrovskimi in drugimi vprašanji. Kakšna je ob sedanjem položaju ocena vloge krajevnih skupnosti?

Poudariti velja, da so prav na komunalnem področju v pretekli dobi odigrale krajevne skupnosti zelo veliko vlogo, za kar jim gre vsa pohvala. Ob ustanovitvi komunalne interesne skupnosti bo njihovo delo znatno olajšano, saj bodo tako dobile nosilca te dejavnosti, ki jo bo tudi vsklajeval in programiral. Seveda pa bodo še naprej imele tudi na tem področju pomembno vlogo.

Posebej je treba poudariti, da bodo morale v svojih razvojnih planih in programih tesneje sodelovati z ustreznimi interesnimi skupnostmi. Doslej je vsaka krajevna skupnost imela svoj prioritetni vrstni red komunalnih naložb in si jih prizadevala izpeljati. Tudi komunalna skupnost bo — četudi ob združenih sredstvih in skupnih programih — imela ob vsklajevanju prioritete naložb še precej težav, da bi vsi skupaj premagali posamezne lokalne težnje. Največje težave bodo tudi v prihodnje v tem, da bi ob premajhnih sredstvih glede na potrebe sistemsko zagotovili vire financiranja ter postavili jasne programe in plane, ki so bili doslej največkrat predvsem zbir želja.

— Precej prizadevanj in težav je v zvezi z modernizacijo in vzdrževanjem občinskega cestnega omrežja. Kaj je moč pričakovati na tem področju?

Prav na tem področju bodo v kratkem večje sistemske spremembe — samoupravno organiziranje ustreznih skupnosti, ki pa seveda ne bodo mogle zaživeti čez noč in prevzeti tako obsežnega sklopa vprašanj.

Tako si za zdaj vsaj v okviru občinskih cest ne moremo kaj dosti obetati. Sredstva, ki se zberejo sedaj (samoupravni sporazum, del cestne takse, bencinski dinar) ne zadoščajo niti za vzdrževanje 206 kilometrov lokalnih in nekategoriziranih cest. Za kakršno koli naložbo za ceste (recimo Selšček—Cajnarje ali Žerovnica—Dane) bi bilo potrebno najti povsem nove vire financiranja.

— Glede oskrbe z vodo je menda še slabše? Vsaj tako je bilo slišati po krajevnih skupnostih...

Delno so rešena področja Cerknice, Rakeka in Blok, kjer so stvar uredili samoiniciativno, ves ostali del občine pa je hudo problematičen. Pravzaprav so najbolje rešene vasi, ki so si vodovod same uredile.

Do konca leta bo izdelan dolgoročni načrt oskrbe z vodo, ki ni zgolj naše, občinsko vprašanje, zatem pa bi se lotili posameznih akcij — zajetje vode pod Topolom za cerkniški vodovod, primarni vodovod v Loški dolini in tako naprej. Največja težava seveda bo, kje dobiti velikanska sredstva za izpeljavo teh načrtov.

— Kaj pa kanalizacija?

Načrti so že izdelani, preostane le še, da stvari izpeljemo in najdemo sredstva; večji del jih pričakujemo od območne vodne skupnosti Ljubljanica—Sava, poudariti pa velja, da bo realizacija terjala velikanska sredstva.

V prvi fazi del naj bi uredili gornji del Rakeka z začasno čistilno napravo in pa območje Cerknica—Dolenja vas, v drugi pa dokončno Cerknico in primarni kanal Lož—Stari trg.

— Pa električno omrežje?

Še en velik problem! Prejšnji srednjeročni načrt za to področje ni bil uresničen, ker ni bila sprejeta investicijska politika. Za sedaj je težko reči kaj dokončnega, ker so šele dogovorjeni sestanki s predstavniki Elektro Ljubljana, kjer bi ta vprašanja le razčistili. Največje težave bodo z oskrbo primerne električne napetosti na področju Cajnarje—Žilce in na delu Bloške planote. Za sedaj šele iščemo rešitve.

Ob koncu bi veljalo reči, da imajo krajani še vse premalo posluha za varstvo okolja, kar se je posebej pokazalo ob nedavno sprejetem odloku o ureditvi smetišč in odvoza smeti, pri čemer je bilo dosti nerazumevanja.

ZA TRGOVSKO OSKRBO OBETAJO BOLJŠE ČASE

— Tudi na trgovsko oskrbo je bilo dosti pripomb, zlasti na oskrbo z osnovnimi življenjskimi prehrambenimi izdelki — mesom, kruhom in zelenjavo, pa tudi na izbiro drugih izdelkov, ki jih občani rabijo in po njih povpraševajo. Lahko v oskrbi pričakujemo kaj novega?

Oskrba z mesom in zelenjavo se je v zadnjem času izboljšala, ker imamo zdaj dva dobavitelja; slabše je s kvaliteto in izbiro. Sedaj enkrat tedensko oskrbujemo z mesom tudi trgovine v bolj odročnih krajih, želimo pa jih dvakrat tedensko. Težave so tudi z oskrbo s suhim mesom, kjer je dobavitelj Tovarna mesnih izdelkov Postojna. Zavedamo se, da je slaba oskrba Cerknice (tu so bile neposredne pripombe) in drugih krajev tudi z mlekom in kruhom, kjer obojega skoraj vsak dan zgodaj zmanjka.

Ob tem je vrsta objektivnih vzrokov, pa tudi lastnih organizacijskih slabosti, da je temu tako. Ni hladilnih omar, s katerimi bi omogočili večjo zalogo vseh vrst mesa in bi lahko stalno oskrbovali vse naše trgovine; podobno velja tudi za mleko, ker ni bladilnikov. Vsakdo pa se boji prevelike pokvarljive zaloge.

Podobno je s kruhom. Prizadevamo si, da bi našli nove oblike, poskrbeli za boljšo kvaliteto in nove vrste kruha, po katerih je največ povpraševanja. Še prej pa bi radi temeljito spoznali želje potrošnikov, pri čemer bi morali predvsem potrošniški sveti imeti odločilno vlogo.

Bistvene izboljšave v trgovski oskrbi pričakujemo z izgradnjo blagovnega centra v Cerknici, ki naj bi ga pričeli graditi v prihodnjem letu. Z njim bomo, vsaj upamo, skoraj v celoti ustregli željam potrošnikov glede oskrbe z osnovnimi prehrambenimi izdelki in željam po najširši izbiri ostalega blaga. Obenem bomo imeli toliko skladiščnih prostorov, da bomo lahko redno oskrbovali tudi odročnejše kraje v naši občini, čemur so se dosedanji dobavitelji vse preveč radi izogibali. Vsekakor pričakujemo, da bo ta petmilijardna investicija precej izboljšala trgovsko oskrbo v naši občini.

Precej pa pričakujemo tudi od integracije z Mercatorjem. Z njo pričakujemo boljše gospodarske rezultate na podlagi dohodkovnih odnosov, dosti bolj racionalno poslovanje in hitrejši razvoj na podlagi naložb z združenimi sredstvi, kar naj bi imelo tudi neposredni odraz v boljši oskrbi občanov.

V GOSTINSTVU NIČ BISTVENO NOVEGA (VSAJ V KRATKEM NE)

— Zelo dosti je bilo kritičnih pripomb po vseh krajevnih skupnostih — pa tudi sicer je med našimi občani in drugimi gosti takšno mnenje — na oskrbo v gostinstvu, ki da glede na svojo kvaliteto, nudenje uslug in pomanjkanje ležišč zavira tudi razvoj najrazličnejših oblik turizma. Kaj reči o tem?

Družbeni sektor v gostinstvu — TOZD Gostinstvo Cerknica (THP Jama Postojna) pokriva le krajevni skupnosti Rakek in Cerknica ter delno Loško dolino, ves preostali del občine pa 20 gostišč v zasebni lasti. To nedvomno povzroča neenotno politiko gostinsko-turistične ponudbe. THP Jama (in s tem TOZD Gostinstvo Cerknica) ni zainteresirana za druga območja občine, pa tudi finančno in kadrovsko jih ne more obvladovati.

V tem srednjeročnem obdobju je videti le dvoje bistvenih premikov: izgradnjo motela v Cerknici s 60 ležišči (in v drugi fazi izgradnje 120 ležišč) in s 120 restavracijskimi sedeži ter dograditev hotela v Rakovem Škocjanu s kapaciteto 60 ležišč. Vsa ostala razpoložljiva sredstva naj bi šla za najnujnejša vzdrževalna dela. S tem bi se, zlasti če bi bil del komerciale na našem področju, lahko vključili tudi v nudenje turističnih uslug. Pri tem bi morala tesneje sodelovati tudi turistična društva, vendar vsaj za sedaj ni nosilca, ki bi vsklajeval njihove programe dela (zakaj ne bi bilo to gostinstvo?).

Vse ostalo je stvar drugih nosilcev. Zaradi velikih režijskih stroškov in kadrovskih vprašanj družbeni sektor tudi ni zainteresiran za gostinske usluge ob večjih slavnostnih prireditvah v občini.

Izven družbenega gostinskega sektorja ostaja torej vsa druga dejavnost. Zasebno gostinstvo naj bi moralno stimulirali s tako imenovano obvezno kategorizacijo gostišč — nekako po načelu: »več zvezdic kategorije — večji zaslužek«. Kako se bo to obneslo, bomo videli. Sicer pa iščemo »nosilce« — za kmečki turizem, za povezavo turizma sploh in gostinstva, za usluge na večjih prireditvah, za delo turističnih društev, za razvoj in večjo kvaliteto zasebnega gostinstva, za...

Iz razgovora še tole: rečeno je, da so občani dosti bolj strpni do postrežbe v zasebnih kot v družbenih gostiščih in da bi bilo želeti bolj kulturen odnos gostov do tistih, ki jih strežejo. Pa še — menda vsaj za družbeni sektor velja — zaradi težkih delovnih pogojev in delovnega časa vsaj na sedanji ravni gostinstva ni mogoče dobiti kadrov z domačega območja.

IN ŠE DROBNA OBRT

O tem le tole: spet velik občinski problem — od približno 120 obrtnikov jih je polovica avtoprevoznikov, ostale dejavnosti pa skoraj niso razvite in je mnogo »šušmarjenja«. Podpirati bi velialo razširjanje dejavnosti POZD Javornik, ki pa še zdaleč ne bo moglo pokriti vseh potreb. V izdelavi je analiza in program razvoja malega gospodarstva in na osnovi tega bodo pripravljeni predlogi in ukrepi za pospeševanje tistih obrtnih dejavnosti, ki so za občane najbolj nujne in potrebne.

Naj na kratko sklenemo: prav na področju oskrbe za najosnovnejše življenjske potrebe smo močno nizko. Zelo prav je, da smo se tega zavedli na vseh ravneh in da smo začeli sistematično, realno in z vso resnostjo iskati rešitve za izboljšanje teh razmer; seveda pa vsega ne bo moč storiti čez noč.

S tem zaključujemo predstavitev naših krajevnih skupnosti ter njihovih temeljnih problemov, s katerimi se srečujejo. Vemo, da je marsikaj ostalo še nedorečenega, zato bomo morali o tem še večkrat pisati, saj bi radi nenehno ostali v stikih z osnovnimi vprašanji, ki zanimajo naše občane.

Razgovor pripravila:
B.Levec in F. Sterle

Številna in obsežna vprašanja o komunalni ureditvi

Z zanimanjem sem sledil razgovorom, ki so jih organizirali uredniki »Brestovega obzornika« po krajevnih skupnostih naše občine. Zelo prav je, da se je na ta način poseglo v zaledje domovanj delavcev in njihovih družin. Na teh razgovorih so se povsod prebijala v ospredje tudi komunalna vprašanja, ki so često tipala v neznano. To me je vzpodbudilo, da skušam v nadaljevanju prikazati glavna vozlišča iz sicer široke in zapletene komunalne problematike v naši občini.

Ni dvoma, da povzroča komunalna dejavnost med našimi občani nepretrgano pozornost. To je razumljivo, saj ni občana, ki ne bi dnevno koristil danih možnosti komunalnih naprav in uslug. Tudi je res, da ob tem skoraj nihče ne hvali, pač pa kritizira komunalne usluge. Normalno. Saj so komunalne dejavnosti važen sestavni del človekovega obstoja in počutja. Pogosto se vsi sprašujemo, zakaj ni bolje. Poglejmo!

Ko se je pred petindvajsetimi leti začela v naši občini industrializacija, je bil njen namen zlasti dvojen. Po eni strani ovrednotiti bogate materialne možnosti naše lokacije in pa zadržati plaz razslojevanja iz kmečkih vasi, ki je zajemal zelo velik obseg. Saj je bilo takoj po osvoboditvi 72 % kmečkega prebivalstva — sedaj pa le še 16 %. To so bili težki časi, zlasti tudi zato, ker smo imeli takrat in še dolgo časa žepe obrnjene navzven. Ves denar in ogromno prostovoljnega dela je šlo v industrijsko izgradnjo in za obnovo nad 1.500 požganih in narušenih domov — za komunalo pa dolgo časa samo najnujnejše (voda, elektrika). Takrat smo bili materialno resnično revna družba. Sedaj pa že dalj časa ni več tako, saj je naš letni narodni dohodek v občini 2.600 USA dolarjev — nekaj nad povprečjem v Sloveniji. Torej nismo več revna družba — nasprotno!

Danes skoraj vsi ugotavljamo, da smo predolgo puščali ob strani komunalne probleme in onesnaževanje naravnih dobrin, kar vse se je nakopičilo in zaostrilo do kraja. Saj imamo že primere, ko nam sanitarna inšpekcija zapira možnosti novogradenj zaradi onesnaževanja naravnih dobrin. Ob tem pa je tudi že ugotovljeno, da čim bogatejša je družba, bolj onesnažuje okolje. Zato si tu ne moremo več privoščiti stihije, pač pa je potrebno vso urbanizacijo s primerno in kvalitetno komunalno opremljenostjo smatrati za enega izmed temeljnih ciljev bivalnih pogojev delovnega občana. Potrebno je oceniti posamezne dejavnosti in izdelati načrte sanacije v izgradnji vseh vrst komunalnih uslug in storitev.

Če kje, potem prav tu velja načelo, da delovni človek kot ustvarjalec materialnih vrednosti tudi financira usluge, ki jih sam neposredno, dnevno uporablja. Vendar še so občani, ki mislijo, da je stvar urejanja prostora in izgradnje komunalnih naprav naloga »Občine«. Mogoče ne vedo, da so s samoupravnim sistemom vsi skladi pri občini v ta namen ukinjeni. Morda ni odveč poudariti, da za prizadevanja in delo delavca v komunalnem kompleksu veljajo norme ovrednotenja svojega dela v menjavi z uporabniki, kot to velja za delavce v gospodarstvu ali kje drugje. Posebnost je v tem, da se tu vzpostavlja neposredno organiziran odnos med koristnikom in izvajalcem.

Zato je bila marca letos ustanovljena samoupravna interesna komunalna skupnost za našo občino. Sestavlja jo 56 delegatov, od tega 32 delegatov iz TOZD, 14 delegatov krajevnih skupnosti kot uporabnikov in 10 delegatov izvajalca. Skupnost ima 2 samostojni enoti za gradbena zemljišča in ceste, izvršni odbor in 5 strokovnih odborov. Na prvem delovnem zasedanju so bili sprejeti programski sklepi, ki določajo oblike obvladovanja in vsebino konkretnega pristopa k sanaciji glavnih komunalnih dejavnosti. Posebni sklep določa, da so krajevne skupnosti temeljno žarišče obvladovanja komunalne problematike, temeljni planer in po potrebi tudi izvajalec v okviru sporazuma o delitvi dela.

Krajevne skupnosti izžarevajo največjo aktivnost prav na tem področju, kar ni niti najmanj slučajno.

Sklepi o sanaciji komunalne dejavnosti so zlasti:

1. red pri pridobivanju in opremljanju gradbenih zemljišč,
2. problemi varstva okolja,
3. kanalizacija in čistilne naprave,
4. sanacija vodovodov v občini,
5. stabilizacija v obvladovanju cest in cestnih površin,
6. dograjevanje elektro omrežja,
7. reorganizacija Komunalnega podjetja kot delovne skupnosti posebnega družbenega pomena.

Na kratko poglejmo, kaj je bilo do sedaj konkretno napravljeno po teh področjih.

Ad 1.

— Urbanistično načrtovanje se razširja na krajevne skupnosti Cerknica, Rakek, Grahovo, Stari trg — Lož in deloma na okoliše Begunje — Selšček ter Nova vas — Velike Bloke, s čimer bo v naprej določeno, kaj, kako in kje se sme graditi na tem področju.

Za vsa druga naselja se obnovi urbanistični red tako, da bo za vsak kraj določena potrebna stopnja komunalne opremljenosti.

— Za industrijo se poleg dosedanjih določi še nova perspektivna cona.

— V pripravi je noveliranje odloka o prispevku za mestno zemljišče. Ta sredstva se skoraj v celoti odstopajo krajevnim skupnostim za upravljanje komunalnih naprav kolektivne rabe (javno razsvetljavo, zelenice, pokopališča itd.).

Na podlagi izračunov komunalne opremljenosti po krajih je bil sprejet sklep o novem komunalnem prispevku in sicer 55.000 S din za kvadratni meter stanovanjske hiše, za gospodarske objekte pa 10 odstotkov od vrednosti gradbenih del. Vendar pa se za nov komunalni prispevek pogodbeno jamči komunalna opremljenost, česar prej ni bilo. Poleg tega se uveljavlja načelo organizirane, usmerjene stanovanjske gradnje, družbene in zasebne, ker le takšne oblike omogočajo racionalno komunalno opremo zemljišča.

Tako 42 Brestovih interesentov, organiziranih v stanovanjsko zadrugo, zavzema sosesko v Cerknici. Na podobno obliko se želijo usmeriti tudi interesenti v Loški dolini. Nesporno je to najboljša oblika, ki jo je treba podpirati.

Ad 2.

Glede varstva okolja je bil sprejet sklep o razširjeni obvezi pobiranja smeti in nove obvezne lokacije za smetišča. Teže bo spremeniti že prirojeno navado večine nas in tudi turistov, da odlagamo odpadke kjerkoli v naravi.

V pripravi je odlok o peskokopih in kamnolomih na premišljeno določenih lokacijah. Tu že trpi videz narave v naši občini.

Za nas, ki imamo jezero in toliko lepih potokov, je brez dvoma najteže to, da imamo presenetljivo onesnažene vode. Izdelana študija in meritve nam kažejo, da vode I. razreda praktično nimamo več. Onesnaženost je dosegla že II. stopnjo, na več krajih pa prehajamo že v III. Ta pa je užitna le z velikimi dozami klora. Sprejet je program ugotavljanja onesnaževalcev vzdolž vodotokov, zlasti pa pritokov v jezero. Tu moramo biti v akciji odločni.

Pred ustanovitvijo so politični in družbeni organi za varstvo narave v občini, katerih naloga bo kar se da zagrizen odpor proti vsem onesnaževalcem, zlasti pa prevzgoja vseh onesnaževalcev okolja v zaščitnike le-tega.

Ad 3.

Za kanalizacijo s čistilnimi napravami je izdelan srednjeročni načrt za sanacijo voda v naši občini. Za to se predvideva 8,8 milijard S din. Prva faza izgradnje zbirnih kanalov s čistilnimi napravami zajema kraje Cerknica, Stari trg — Lož in Rakek, kjer so največje koncentracije stanovanjskih in industrijskih odplak. Vrednost te faze znaša 3,3 milijarde S din.

Prva etapa, ki je finančno pokrita, znaša 1,4 milijard in se je te dni že začela izgradnja. Druga runda v višini 1,9 milijard je skoraj zagotovljena v prihodnjem letu. Financerja te zelo zajetne naložbe sta Območna vodna skupnost Ljubljana in naša Komunalna skupnost — vsaka polovico. Naša naložba se črpa iz ene desetine stanovanjskega dinarja in delno komunalnega prispevka večjih investicij. Dosežen je zelo ugoden kredit pri Ljubljanski banki in sicer 80 % celotne vrednosti na 15 let po 4 % obrestih. S tem je očitno prisotna tudi širša družba, zato ker imamo jezersko akumulacijo vode, ki so zelo vredne za napajanje industrijske cone Sežana, Ljubljanske podtalnice, planinske akumulacije in še kaj. Širši plan sanacije voda zajema še področje okrog Grahovega (industrija — farma), Velike Bloke in Nova vas (kasarne), Begunje (obstoječa in nova industrija) ter vsi onesnaženi jezerski pritoki.

Ko bo zgrajena zbirna kanalizacija, bo treba naselja priključiti. Zato bo potrebno sprejeti občinski odlok o kanalščini, ki naj zagotovi funkcioniranje kanalizacije, zlasti čistilnih naprav.

Ad 4.

V občini imamo kar 36 vodovodov. Upravljalci so komunalno podjetje, po večini pa krajevne oziroma vaške skupnosti. Različnost upravljalcev ima za posledico različnost stanja, reda in sanitarnega nadzora nad funkcionalnostjo. V organiziranju je enoten družbeni red ob upoštevanju statusa upravljalca.

Največji problemi so pri največjih porabah. To sta Cerkniško-Rakovški vodovod in novogradnja v Loški dolini, Cerkniški daje premalo vode, kvaliteta pa često prehaja skrajni rob užitnosti. Zastavljeno strokovno sledenje voda je nakazalo veliko koncentracijo zelo kvalitetne vode na povodju Cerkniščice pod Topolom, ki bi v celoti pokrivala potrebe. Podrobne študije bodo dale odgovor v letu 1978 z možnostjo zajetja, tako kot v Malnih. Za Loško dolino so pri kraju potrebni načrti za napajanje vseh vasi z zajetjem pri izviru Obrba. Vse kaže, da bo že ob zajetju potrebna čistilna naprava zaradi nečiste vode, kar pa bi skoraj podvojilo stroške.

Za financiranje teh dveh vodovodov bo poleg zbiranja sredstev pri občanih-koristnikih in delovnih organizacijah potreben tudi prispevek za razširjeno reprodukcijo ter na tej podlagi najeti čim ugodnejše kredite.

Problemi vode so še po drugih krajih v občini, zlasti v Novi vasi — Velike Bloke in Cajnarje — Žilce, ki naj bi v prihodnjem letu našla programsko rešitev.

Ad 5.

Na področju obvladovanja cest smo pred celovito reorganizacijo v naši republiki. Imeli bomo republiško in območne samoupravne skupnosti. V okviru območnih bodo verjetno tudi temeljne skupnosti. Le-te bodo prevzele gospodarjenje z vsemi javnimi cestami, tudi z občinskimi, ki pa bodo na novo kategorizirane. Vse te ceste se bodo financirale po enotnem sistemu. Vse ostale lokalne ceste, ulice, pločniki in druge prometne površine bodo spadale v okvir komunalnih objektov. Zakon o komunalnih dejavnostih nakazuje financiranje za te ceste s prispevki porabnikov in sicer skozi obliko samoupravnega sporazuma. Vendar, dokler ne bo sprejet tozadevni republiški zakon, ki je sicer v intenzivni pripravi, bo financiranje cestnih potreb problematično. V naši občini je celo resno kritično, saj se po sedanjih oblikah nabere slaba polovica minimalnih potreb za vzdrževanje občinskih cest.

Samoupravni sporazum za komunalne cestne objekte je oblikovan, vendar moramo počakati razpleta z novim zakonom.

Ad 6.

Elektrosistem v občini je v glavnem kar zadovoljiv, čeprav je nekaj precej temnih otokov nizke napetosti s trafo postajami vred, kot na primer na področju Krajevne skupnosti Cajnarje zlasti več obrobnih vasi, območje Lipsenja, Gornje jezero in Laze, pa Babno polje in tudi Videm v Cerknici.

V januarju je v pripravi strokovno srečanje med predstavniki iz naše občine in območnih organov elektro skupnosti. Ker elektrosistem pogosto posega direktno po krajevnih skupnostih, celo vaseh, je treba zagotoviti skupno, plansko obvladovanje plasti inštalacij nizke napetosti. Enako se obnaša tudi PTT.

Ad 7.

Komunalno podjetje se mora po zakonu specializirati le za dejavnosti in opravila komunalnega značaja, da lahko uživa status delovne organizacije posebnega družbenega pomena. Kot tako posluje po sistemu enotavne reprodukcije, da je cenejši pri uslugah in storitvah. Za razširjeno reprodukcijo prevzema skrb skupščina komunalne skupnosti. Podjetje, ki je v začetku tega leta zašlo zlasti v kadrovske težave, se postopoma sanira.

Gornje ugotovitve kažejo, da je narejen soliden korak v izgrajevanju sistema obvladovanja komunalne problematike, zlasti če upoštevamo anarhičnost v tej dejavnosti, ki pa ni bila posebnost samo naše občine. Tudi nadaljnja prizadevanja je treba podvreči premišljenim korakom napredovanja ob nenehni prisotnosti želja, zlasti uporabnikov, ker so dani vsi ostali objektivni pogoji, da ta dejavnost, ki je posebnega družbenega pomena doseže raven, ki bo zadoščala vse zahtevnejšim potrebam naših delavcev-občanov.

JOŽE LESAR

AKCIJA ZA MODERNIZACIJO OBČINSKIH CEST SELŠČEK—CAJNARJE IN ŽEROVNICA—DANE

V decembru so bile razprave o predlogu krajevne skupnosti Cajnarje—Žilce o modernizaciji slabo vzdrževanih in hudo obremenjenih makadamskih občinskih cest od Selščka do Cajnarjev in od Žerovnice do Dan v Loški dolini. Obe cesti smo skupaj z že modernizirano občinsko cesto Nova vas—Velike Bloke—Ulaka sprejeli kot glavne prioritete z Dogovorom o osnovah družbenega plana razvoja občine Cerknica za obdobje 1976—1980. V tem dokumentu je zapisano, da je realizacija odvisna od naše gospodarske moči, organiziranosti in pripravljenosti delovnih ljudi in občanov naše občine.

V usklajevalnih razgovorih so se večkrat pojavljale kot neodložljive tudi druge naloge s področja komunalne izgradnje kot so manjša asfaltiranja ulic ali manj pomembnih lokalnih cest. Zaradi sprejete prioritete v srednjeročnih planskih dokumentih in zaradi širše pomembnosti omenjenih cest, ki povezujeta večje gravitacijsko območje so družbenopolitične organizacije in Skupščina občine po posvetu s predstavniki krajevnih skupnosti in s predstavniki delovnih organizacij sprejele sklep, da gremo v skupno akcijo z naslednjim pristopom:

— zainteresirati delovne ljudi in občane ter delovne organizacije, ki so kot koristniki družbenih sredstev vpisale posojilo za ceste v SR Sloveniji, za prostovoljno odstopanje obveznic za izgradnjo obeh cest;

— imenovati enotno strokovno operativno telo za izvajanje vseh pripravljalnih del,

— modernizirati obe cesti hkrati, vendar pa le toliko, kolikor sredstev bomo zbrali,

— določiti nosilca investicijske izvedbe.

V tem času je izdelana zelo groba finančna konstrukcija. Dolžina obeh cest je 15 kilometrov. Širina cest naj bi bila 5 metrov, kar znese 75 tisoč kvadratnih metrov površine. Zemeljska dela in asfalt v debelini 6 + 2,5 centimetra bi po oceni veljala okoli 15,750.000 dinarjev. Predvideni viri naj bi bili odstopljene obveznice posojila za ceste, prispevki krajevnih skupnosti, prispevki delovnih organizacij, posojila in drugi viri.

Kljub temu, da gre za precejšnjo vrednost obeh investicij in da se obračamo na naše delovne ljudi in občane ter delovne organizacije v času, ko na različne načine s precejšnjo obremenitvijo osebnih dohodkov in dohodka pospešeno gradimo vrsto objektov komunalnega in družbenega značaja, vendarle računamo na veliko razumevanje, saj smo vsi, tako ali drugače, neposredno povezani z obema področjema. Razumeti pa moramo, da bo potrebno odložiti katero od manjših lokalnih akcij. Akcije ne gre razumeti samo kot solidarnost z manj razvitimi območji naše občine, ki bi se iz zaostalosti nikakor ne mogla izkopati sama, ampak gre za uresničitev nujnih glavnih planskih nalog, ki so pogoj za razvoj celotne občine.

Ob sicer enotni akciji pa moramo izpostaviti načelo popolne prostovoljnosti. Tako se lahko delovni ljudje in občani ter delovne organizacije odločajo za odstopitev celotnega ali delnega zneska vrednosti obveznic, tisti pa, ki posojila za ceste niso vpisali, se lahko vključijo z denarnimi ali z drugačnimi prispevki. O nadaljevanju akcije vas bomo podrobneje še obveščali.

F. STERLE

brest cerknica & comp.

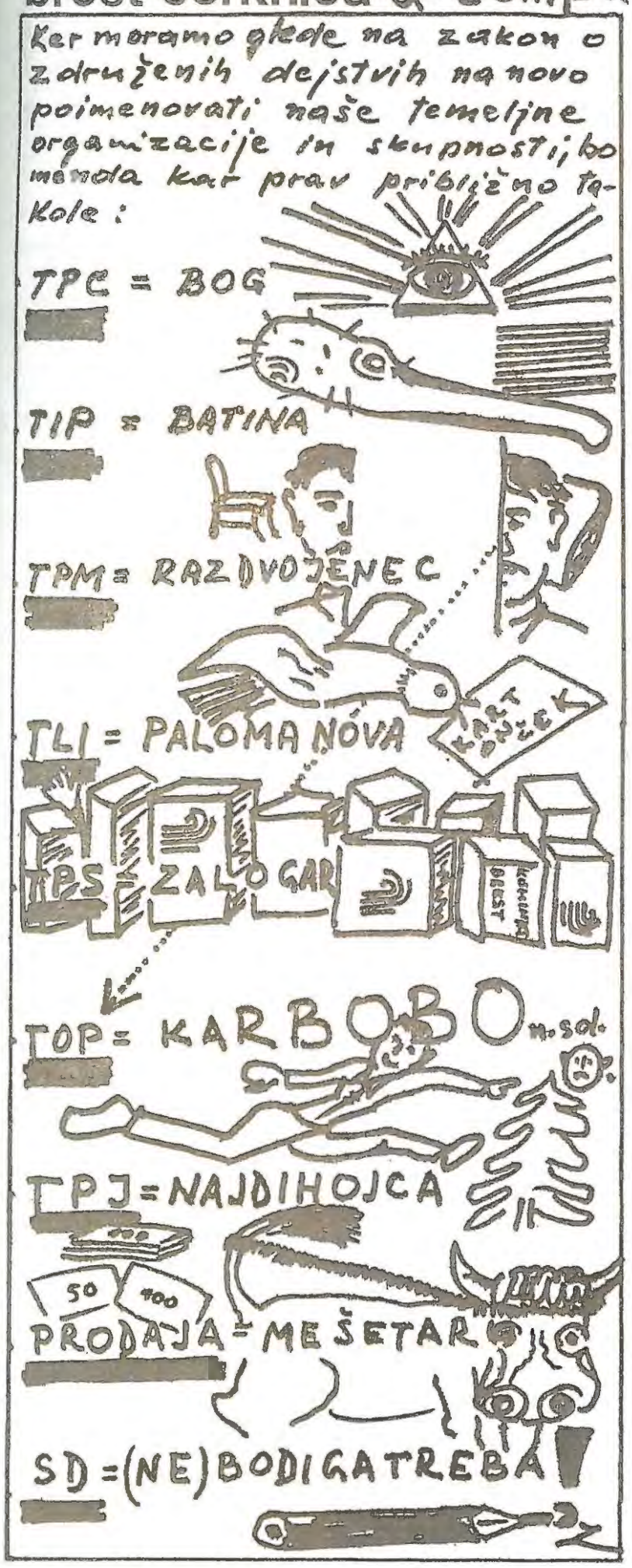

Ad 5. Imenovanje naših enot po novih dejstvih

Poročevalec je poudaril, naj se člani temeljito zamislijo nad predlogi novih imen kot so razvidna iz slikovnega gradiva.

Najprej je bilo med delegati hudo vroče, potem je že skoraj peklo in bilo je že tik pred eksplozijo. Tedaj je predsedujoči posegel vmes z odrešilnim vprašanjem: »Komur gornji predlog ni všeč, zakaj mu ni všeč in kakšen je novi predlog?«

Hrup in temperatura sta se nekoliko zmanjšala. Čez slabe pol ure so z enim glasom več kot polovica vseh članov sprejeli naslednji sklep:

Imena po predlogu se potrdijo za dobo enega leta.

Ad 6. Sprejem albuma del in nadlog

Pred pričetkom razprave o gradivu, pripravljenem za to točko dnevnega reda, je predsedujoči poskrbel, da so člani dobili na vsako mizo liter radenske vode s tremi srci in sicer tiste, ki so jo bili v Radencih zajeli, preden so jo pomešali z nafto. Člani so takoj vedeli, da bo na dan prišlo nekaj posebnega, kar bo seglo do srca, da bo zato vroče in bo treba vse skupaj nekoliko ohladiti.

Poročal je tovariš Simon Zapletalec — jasno in natančno.

Poročevalec je razvezal debel sveženj papirjev in dejal, da želi v uvodu čisto na kratko poudariti, kar nam mora biti že v začetku povsem jasno in to je, da naše delo ni samemu sebi namen, ampak da z njim ustvarjamo dohodek, ki si ga potem delimo za ekonomsko-družbeno pomembne stvari in potem tudi čisto za sebe in sicer povsem samostojno, ob upoštevanju zakonov, uredb, odlokov in drugih predpisov, družbenih dogovorov, samoupravnih sporazumov, resolucij in deklaracij ter drugih listin in stališč, dejanskih potreb, dejanskih možnosti in volje delavcev, vse skupaj pa tako, da bomo zadovoljni vsi skupaj in vsak posameznik, da bomo tako rekoč ena sama velika, v sreči sijoča družina.

Predsedujoči je vprašal, če bi rad k uvodu kdo kaj pripomnil. Ker ni nihče imel bistvene pripombe, je predsedujoči prosil tovariša Zapletalca, naj preide k stvari.

Poročevalec je zdaj dvignil zajetno knjigo in povedal vsem, da so v njej na podlagi vsega tistega, kar je bil omenil v uvodu in česar zdaj ne bi zato še enkrat ponavljal, izhodišča za novost, ki se ji bo reklo KATALOG. V tem katalogu da bodo vpisana dela, ki jih bodo vsi, kot ena velika družina, opravljali. Za vsako delo bodo določene točke, ki bodo zagotovile kar najbolj pošteno plačilo posamezniku iz kolektiva.

Vsi člani organa so navdušeno zaploskali in veselo mrmrali, da je to tisto ta-pravo.

Tovariš Zapletalec je zdaj prav posebej poudaril, da po novem ne bo več pomembno, ali boš imel eno, dve ali tri šole, niti ne, če bolj ali manj preklinjaš ob delu, menda tudi ne to, če spoštljivo pozdravljaš ali ne ženo svojega šefa in baje, da bo celo šef lahko sem in tja (vendar ne prepogosto) koga nadrl. Nekaj pa, da bo pomembno in to je, da bo plačan le tisti, ki je delo opravil.

Zdaj so zaploskali le nekateri člani organa, malo več kot polovica, ostali pa so imeli vsak zase nekakšna opravila, a ne tista iz kataloga.

Predsedujoči se je zahvalil poročevalcu za lepo obrazloženo gradivo in nato odprl razpravo.

Tovariš Francelj, ki že osemindvajset let dela v istem obratu, je najprej vprašal, če s tem katalogom tovariš Zapletalec misli resno. Ker je bilo rečeno, da presneto resno, je tovariš Francelj dodal, da predlaga naslednje:

— ves kolektiv naj se gre, dokler je še skupaj, fotografirat v skupinsko sliko in sicer v barvni tehniki;

— katalog naj se imenuje album, ker bodo v njem prijetne slike, tako rekoč ene same velike, v sreči sijoče družine.

Pri tem je tovariš Francelj pojasnil, da se bodo lahko skupaj fotografirali zadnjikrat, saj, če bodo dobili plačilo za delo le tisti, ki delajo, bo kolektiv prej kot v pol leta izgubil kakih 20 odstotkov svojih sonedelavcev.

Tedaj je posegel v razpravo tovariš Mutivoda. Odločno je predlagal, naj se z albumom nekoliko počaka, ali pa naj se sprejme vsaj sklep, da se tistih 20 odstotkov sonedelavcev učinkovito zaposli pri lepljenju slik v album, pri retuširanju le-teh in pri podobnih strokovnih delih. Prav posebej je izrazil svoj dvom o tem, da bi bilo v kolektivu 20 odstotkov takih sonedelavcev kot jih je omenil tovariš Francelj. Dopustil je možnost, da jih je le kakih 19,2 odstotka, pa še ta podatek bo treba preveriti, kar pa po njegovem prav lahko storimo tudi brez albuma. Baje da so v tujini podobne stvari že rešili in bi bil on pripravljen žrtvovati se, čeprav za daljše službeno potovanje.

Tovariš Sredinec je menil, da pravzaprav ne moremo biti brez albuma, po drugi strani pa da je verjetno protiustavno siliti ljudi, da se fotografirajo, zlasti pa še v barvni tehniki, ker potem lahko vsak vidi tvojo barvo. Seveda, če se bodo vsi slikali, potem se bo tudi on.

Razpravljali so tudi vsi ostali. Eni tako, drugi drugače.

Ponovno se je ostro oglasil tovariš Mutivoda in dejal, da želi pripomniti le, da bi tisti odstotek bil lahko po njegovem strokovnem mnenju največ kakih 18,9 odstotka, kar pa sploh ni smiselno obravnavati. Če pa le vztrajajo pri tem, pa je, kot je že omenil, pripravljen vso zadevo strokovno obdelati, pa čeprav bi moral na specializacijo v tujino.

Predsedujoči ni vedel, kaj naj stori in je vprašal Franceljna, kaj misli o tem on. Francelj je rekel, da je že povedal, kar je mislil in da nima tistemu ničesar več dodati.

Ker je bilo očitno, da je razprava končana, so izvolili posebno komisijo za pripravo predlogov za sprejem sklepov.

Po petnajstminutnem odmoru so glasovali o predloženih sklepih in jih izglasovali z večino vseh v naslednjem besedilu:

1. izdela se album;
2. v albumu se nalepi slika vsakega posameznika posebej v naravni velikosti in naravni barvi;
3. slike tistih sonedelavcev, ki bodo iz kakršnihkoli razlogov zapustili kolektiv, se iztrgajo iz albuma, tako da se za njimi izbriše vsaka sled;
4. iz albuma se iztrga slika vsakega sonedelavca, za katerega drugi ugotovijo, da to je;
5. vse naloge v zvezi z albumom se opravijo najkasneje do pričetka nagrajevanja po delu.

Ad 7. Sprejem paketa aktualnih sporazumov

Kljub temu, da iz zainteresiranih koristnikov poročevalca ni bilo na sejo, se po burni razpravi sprejme naslednje sporazume, razen onega ad 5., ki je vezan na sredstva in se ga daje v tridnevno javno razpravo.

1. Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za izdelavo projektne naloge v zvezi z eventuelno možnostjo prisotnosti termične inverzije v četrti vrednostni skupini kmetijskih zemljišč.
2. Samoupravni sporazum o pristopu k skupnim izhodiščem k razmišljanju, s kakšnim trikom opraviti z rdečepersko svojatjo v našem suhomokrem jezeru.
3. Samoupravni sporazum o združevanju intelektualnih sposobnosti z namenom poiskati metodologijo in konkretne pristope za zaščito pred dolgonogo parkljasto divjadjo, ki ogroža vse živo od trepetlike do homo sapiensa.
4. Samoupravni sporazum o načinu združevanja sredstev za financiranje izdelave dokumenta, ki bo razumljivo in nedvomno pojasnil vse in vsakomur, kaj so dogovorjene prioritete v naši družbeni skupnosti z aplikacijo na vsakposvoje tolmačenim principom policentrizma in solidarnosti v občini z aspekta lokalnega patriotizma.
5. Samoupravni sporazum o obliki oblikovanja oblik samoupravnega sporazumevanja v širšem kontekstu vprašanj o oblikah oblikovanja oblik družbenega dogovarjanja. Prispevna stopnja je 0,3 % na brutto osebni dohodek, s tem, da se plačuje iz dosežene dohodka.
6. Samoupravni sporazum o raziskavi porekla in učinkih zlasti turističnega vidika 5999 vrtač na cesti Selšček—Cajnarje in 6999 vrtač na cesti Žerovnica—Dane.

Ad 8. Sklepanje o naložbah v šilčke

Predsedujoči že z nekoliko utrujenimi očmi in težko kretnjo nadaljuje delo: »Tovariši (na tovarišico je že pozabil)! Za sklepanje o nekaterih naložbah imamo pred seboj izčrpne elaborate (slikovni izvleček iz njih je priloga temu zapisniku), pa tudi obširna javna razprava je za nami. Sicer pa prosim za besedo številni strokovni team, da zadeve obrazloži!«

Vodja birokatskih služb Skupnih dejavnosti in usklajevalec birokratskih služb TOZD silno jedrnato pove: »V dandanašnjih papirnatih bitkah na vseh ravneh naši strokovni delavci porabijo nešteto delovnega orodja oziroma repromaterialov, se pravi svinčnikov. Sredstev za njihovo vzdrževanje, se pravi šilčkov, za to vse bolj in bolj primanjkuje, kar vse bolj in bolj ovira kontinuiteto našega strokovnega dela, saj se pojavlja vse več in več zastojev v naši tehnologiji dela. Zato je v cilju našega še uspešnejšega gospodarjenja nujna nabava velikega števila šilčkov najboljše kvalitete v izogib nadaljnjim zastojem. Prosim vodjo strokovnega teama za strokovno obrazložitev!«

Še en vodja z vso resnostjo: »Ne bi obrazlagal našega elaborata, ki smo ga bili izdelali na 300 straneh, saj ste ga v teh dveh dneh, kar ste ga dobili, lahko temeljito preštudirali. Omenim naj, da je izdelan na podlagi dolgih raziskav na domačih in tujih trgih, ki smo jih moji sodelavci temeljito raziskali. Gre za tri ponudbe:

— Ojstrovačka export — iz vzhodnih držav, ki jo odlikuje izredna trpežnost, žal pa nekoliko grobo posega po naših pisalih, se pravi svinčnikih.

— Shilcheck de luxe — prefinjena izvedba z zahoda, z ultra

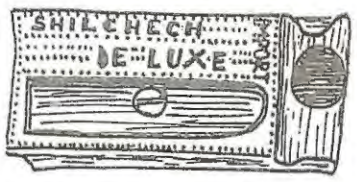

kratko mehanografsko ureditvijo, ki pa zahteva še dodatno mehanizacijo.

— Jugošilčak — Mikron — domače izvedbe, sicer pa po tuji licenci. Je najcenejša, iz objektivnih razlogov pa rada zapada nekaterim okvaram; dobavni rok je zaradi konjunkture in iz drugih objektivnih vzrokov močno dolg.

Prosim za odločitev!«

Razvila se je silno burna, dolgotrajna, mukotrpna, argumentirana in sploh razprava. Številna zapisnikarska ekipa (v kateri še do danes kljub mnogim administrativnim šolam žal ni bilo stenografa) ni mogla zadevi več slediti, pa tudi predsedujoči je z vse bolj žalostnimi očmi ni več obvladal.

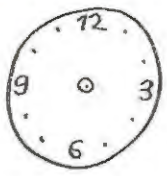

Po razpravi (trajala je nekako uro ali dve ali pol, kar je bilo moč natančno ugotoviti zapisnikarjem) so se najbrž izoblikovala nekako naslednja stališča:

— Ojstrovačka je vprašljiva. Neka občanka je bila ne dolgo tega na vzhodu, pa je povedala, da je od tam težko kar koli prešvercati.

— Shilchecka ne bi nabavili zaradi našega izvozno-uvoznega režima in zapletene tehnologije uporabe.

— Jugošilčak zaradi dolgih nabavnih rokov odpade, ker mi šilčke rabimo ta trenutek, se pravi, sedaj.

Na osnovi menda takšnih zaključkov nadvse utrujeni delegati (to je v naših modernih sodobnih zapisnikih nova kvaliteta, da tekoče spremljamo tudi počutje delegatov) soglasno sprejmejo naslednji **sklep:**

— Ob upoštevanju menda tako sprejetih stališč delegatske baze (prek tvornih delegatov) se izdela nov elaborat, ki bo strokovno omogočil nabavo najustreznejših šilčkov, ki bo zadovoljil slehernega birokrata in sicer takoj, predvsem zato, ker zapisnikar-birokrat nima ustreznega šilčka za svoj svinčnik in ne more nadaljevati z zapisnikom.

Ad 9. Delegatsko vprašanje

»Smo zelo zaskrbljeni nad zelo zaskrbljujočim pojavom, da se v nonoletnih prilogah Brestovega obzornika pojavljajo pomanjkljivo oblečene deklice. V splošni skrbi se pridružujemo s svojimi stališči, da take zadeve niso najbolj primerne za naše glasilo. Želimo, da se takoj ustrezno ukrepa in se nas o tem obvesti!

— Prezaskrbljeni«

Predsedujoči je vsem pokazal zaskrbljujoči pojav, ki so si ga prisotni zelo natančno ogledali. Razprava je bila čudna.

Sklep: organ se v gornji pojav ne bo vtikal.

BRESTOV OBSEJNIK. Zapisniki primopredajne seje 1977/78. Zapisnike so pisali: Božo LEVEC, Cvetka LEVEC, Danilo MLINAR, Janez PRAPROTNIK, France STERLE, Breda TURŠIČ in Zdravko ZABUKOVEC. Opremili: Božo KOS, Jože KOVŠCA, Mirko LESKOVEC in Zdravko ZABUKOVEC. Glavni in odgovorni overovatelj: Božo LEVEC. Razmnožila Železniška tiskarna v Ljubljani

Zapisniki ne zapadejo plačilu temeljnega davka od prometa proizvodov

Ad RAZNO: Iz poročila je razvidno, da smo ga med letom dokaj kronali doma in po svetu in se tako uspešno vključevali v mednarodno delitev dela.

Ad 10. Delo delegacije

Gradiva ni bilo posredovanega vnaprej; tudi poročevalec je bil iz objektivnih razlogov odsoten. Delegat Raztresen, sicer tudi delegat številnih delegacij, med drugimi tudi splošne, se je ob vsesplošni zadregi ponudil, da iz svojega debelega in oguljenega rokovnika prebere nekaj osebnih zabeležk s pretekle seje splošne delegacije, kar je bilo soglasno sprejeto.

Tokrat je bila zadnja točka dnevnega reda novoletno rajanje, zato so prišli vsi delegati. Predsednik konference delegacij je začel sejo in dejal:

»Veseli me, da smo ob novem letu zbrali v tako velikem številu, saj do sedaj še nismo bili nikoli sklepčni. Saj sem vedel, da bo delegatski sistem zaživel ravno, ko se bomo morali ob koncu mandatnega obdobja raziti.

Najprej vam moram povedati, da finančni načrt za naše novoletno rajanje na delavskih svetih TOZD ni bil sprejet, čeprav je bil mojstrsko izdelan. Naredili smo napako, ker nismo prikazali, da so sredstva že porabljena. Finančne načrte namreč sprejemajo samo za nazaj. V tem primeru je vseeno, ali so sprejeti ali ne, ker denarja ni moč priklicati nazaj. Iz tega sledi, da naša zadnja točka dnevnega reda odpade.«

Množica delegatov se vsuje proti izhodu. Ostali so samo še tisti, ki so stvar prav razumeli.

Predsednik nadaljuje s sejo in predlaga sprejem finančnega plana kulturne skupnosti za preteklo leto.

Delegati so sprejeli finančni načrt in dali pripombo, da morajo v pribodnjem letu nameniti desetino sredstev našim pevcem, ki potujejo na turnejo v Ameriko, da nas ne bo mogoče kasneje sram, če postanejo tako popularni kot Slaki. Sicer pa bo investicija stokrat poplačana in še celo v dolarjih.

Potem pridejo na vrsto penzije, pa telovadba in delegati se počasi začnejo dolgočasiti. Vse, kar predsednik prebere, je O. K. Delegatu Dremšku postane glava tako težka, da mu zdrsne na stran. Podpre jo z rokama in spusti rolete... Delegatka Mora bere semtertjametalni Dr. roman, preostala dva delegata pa potapljata ladjice. Predsednik je nadaljeval:

»Vrtec bomo kmalu dobili. Postavili ga bomo poleg pokopališča v opomin otrokom, kako kratka pot je od rojstva do smrti. Lahko bomo uvedli tudi nove igre kot so klicanje duhov. Kot vidite, je lokacija vsestransko uporabna, ali ne?«

Delegati so menda pokimali.

Predsednik, ki je bolj deklica za vse kot predsednik, razloži novi samoupravni sporazum:

»Verjetno ste že kje slišali, da moramo sprejeti samoupravni sporazum o plačevanju dohtarskih in zobarskih uslug. Menim, da ste o tem stoprocentno obveščeni, saj se v čakalnicah po zdravstvenih domovih samo še to menijo. Vseeno pa bi vam rad na bolj enostaven način povedal, za kaj gre.

Torej dohtarji in zobarji si bodo v novem letu več zaraćunavali za eksperimente, ki jih delajo na nas. Do sedaj so nam delali usluge, od novega leta pa bodo to že storitve. V starem letu si šel lahko pogledat dohtarja zastonj, v novem letu pa boš samo za ogled plačal 20 din. Menda je to dobro zato, da ne bomo preveč šihta prešpricali. Naša delegacija bo dala pripombo, da mu znižajo plačo, ker bo sedaj imel manj dela z nami in bo njegova produktivnost padla. Predvsem se bodo zmanjšali primeri gripe in angine, saj se s količino slivovke, ki jo dobiš za 35 din, ravno tako pozdraviš kot s steklenička ospena.

Če vas je letos obiskal dohtar na domu, ste plačali samo 40 din, ampak ste mu dali še šilce žganja, v času kolin pa še kakšno klobaso in kakšen drug svinjski artikel. Po novem boste plačali 60 din in če mu ne boste dali nič zraven, se cena niti ne bo tako zelo dvignila.

Pri zobarju je bilo sedaj skoraj vse zastonj, razen, če ste hoteli na zobe dati nove tapete ali ste želeli imeti filmsko zobovje. Po novem letu pa boste morali plačati prav za vse usluge, če vas še tako bolijo. Tudi, če ti spulijo zob, hočejo imeti denar. Opomnili jih bomo, da se lahko zgledujejo po zahodnih zobarjih, ki zdrte zobe prodajajo za okrasne obeske za na verižice, pri nas pa bi gotovo šli v promet tudi kot slonova kost.

Ce se boste peljali v bolnico z rešilcem, boste plačali 50 din več kot doslej. Po tem lahko sklepate, za koliko se bo v novem letu podražil bencin.

V bolnici boste morali plačati 30 din na dan za hrano in posteljo. Medicinski del oskrbe pa tako ali tako preplačate s previsokimi podkupninami.

Sedaj pa prosim, da se delegat Dremšek zbudi, delegatka Mora neha brati, ostala dva delegata pa prosim, da skleneta na morju začasno premirje, da bomo lahko sklepali o omenjenih zadevah. Upam, da se strinjate z mojimi predlogi.«

Vse je bilo bp.

Predsednik je končal z besedami: »Dragi delegati, izčrpali smo današnji dnevni red in vas vabim na novoletno rajanje. Saj, ko bomo denar zapravili, bodo morali sprejeti naš finančni načrt.

Na skupščino pa bomo poslali delegata Dremška, ki je vso zadevo presanjal in bo tako lahko najbolje zastopal naša mnenja.«

O delu družbeno-političnih organizacij

Leto, ki se izteka, je bilo prav v delu družbeno-političnih organizacij sila razgibano in zahtevno, saj je bilo čutiti nekatere bistvene premike v našem samoupravnem družbenem življenju. Zato je prav, da tudi predsedniki družbeno-političnih organizacij na Brestu ocenijo preteklo delo in nakažejo prihodnje naloge.

Zastavili smo jim naslednji vprašanji:

— Bi ob izteku leta lahko kritično ocenil letošnje delo ter nanizal poglavitne uspehe in slabosti?

— Katere najpomembnejše naloge so zastavljene za prihodnje leto?

DARKO LESAR, SEKRETAR KOMITEJA KOMUNISTOV BRESTA

Če se na poti družbeno-političnega dela v Zvezi komunistov ozremo nazaj in hočemo oceniti zadnjo etapo koledarskega leta, potem lahko po skupnih dosežených rezultatih ugotovimo, da prehojena pot ni bila kratka, pa tudi ne lahka.

Mimo te ugotovitve ne moremo, saj tako skokovitih in korenitih sprememb v našem družbeno-političnem prostoru, ki se kažejo predvsem ob uveljavljanju ustavnih sprememb in zakona o združenem delu, ni mogoče izpeljati brez temeljitih notranjih pretresov in novega načina dela. Nov čas terja od nas vseh izredna prizadevanja na področju povezovanja vseh dejavnikov, ki vplivajo na ritem razvoja. Rezultati, ki smo jih dosegli, niso majhni, čutimo jih v vseh sredinah našega življenja, počasi, pa vendar vztrajno se na površje prebija nova kvaliteta družbenih odnosov.

Komunisti Bresta smo sedaj organizirani v šestih osnovnih organizacijah, v katerih je včlanjenih približno 150 članov. Čeprav ocenjujemo, da nas je glede na število zaposlenih relativno malo, bo treba v prihodnje večjo težo dati kvalitetnim kriterijem pri evidentiranju novih članov in bo v prihodnje potrebnega več političnega dela z mladimi potencialnimi kandidati, ki so s svojim delom dokazali, da izpolnjujejo pogoje za sprejem. S tem naj bi tudi dokončno odpravili z večnim vpraševanjem preobremenjenosti posameznikov ob istočasni nedelavnosti ostalih, kar je tudi vzrok, da vpliva komunistov v nekaterih okoljih ni čutiti dovolj.

Težko bi bilo trditi, da se ne zavedamo, da moramo komunisti predvsem pri uveljavljanju novih družbeno-ekonomskih odnosov preverjati svojo učinkovitost, toda pravega uspeha ne bo, če bomo to uveljavljali samo na višjih ravneh, osnovne organizacije pa tega ne bodo dovolj uspešno uresničevale v svojih okoljih. Pri tem pa je za komuniste in tudi za vse ostale delavce, potrebnega veliko osveščanja in znanja. Če tega ni, potem se nujno soočamo z nezdravimi pogledi, ki podirajo tudi dobre akcije.

Če smo na področju samoupravnega organiziranja naredili korak naprej, pa tega nikakor ne moremo trditi za nagrajevanje po delu. Še vedno imamo dva različna sistema, poleg tega pa v zvezi z nagrajevanjem režijskih delavcev nismo storili popolnoma nič novega, čeprav se pri tem pojavljajo nekatere objektivne težave.

Pri vseh teh vprašanjih bo potrebno predvsem vsebinsko spodbujati delavce, ne pa jim samo omogočiti, da se zgolj formalno odločajo. Podobno velja tudi za povezovanje, za planirano in za druga vprašanja, ki so tesno povezana ne le s sistemom samoupravljanja, temveč tudi z gospodarjenjem nasploh.

Konec leta je le navidezni mejnik na naši poti, zato se uresničevanje postavljenih nalog kontinuirano nadaljuje. Treba bo pač uresničiti sklepe in stališča, ki smo si jih že zastavili kot nalogo. Posebna priložnost za analizo delovanja in odpravo slabosti v Zvezi komunistov pa bodo vsekakor priprave na 8. kongres ZKS in 11. kongres ZKJ.

SLAVKO RUDOLF, PREDSEDNIK KONFERENCE SINDIKATA BRESTA

Tako kot pri vsakem delu, moramo tudi pri delu Brestovega sindikata ob koncu leta pregledati rezultate tega dela, pa naj bodo dobri ali slabi. Ocena mora biti kritična, brez olepšavanja, saj bomo le na osnovi dejanske podobe dela v prihodnje bolje delali.

Konferenca sindikata Bresta si je na začetku leta 1977 izdelala načrt nalog, ki je bil precej obsežen, vendar izvedljiv. Kot vsklajevalec dela osnovnih organizacij sindikata je konferenca poizkušala aktivnost usmeriti na tiste naloge, ki so bile nujnejše. Med nje sodi predvsem uresničevanje določil zakona o združenem delu, spremljanje integracijskih povezav ter organizacijskih sprememb v združenem delu. Prav tako smo se angažirali pri pripravah na volitve v letu 1978, s tem, da smo izvedli postopek evidentiranja, sedaj ob koncu leta pa se pripravljamo na naše občne zbore.

Med drugim smo poskušali in še poskušamo omogočiti našim delavcem primeren način letovanja, ki bi bil dostopen za vse. Kaže pa, da brez dodatnega regresiranja tega ne bo mogoče doseči.

Kot je znano smo v letošnjem letu slavili tridesetletnico Bresta hkrati s Titovimi in partijskimi jubileji. Zato je konferenca sindikata v sklopu drugih prireditev v počastitev tega praznika organizirala skupno srečanje vseh delavcev Bresta, člani sindikata pa so sodelovali tudi pri pripravah drugih prireditev.

To je bilo samo nekaj stvari, ki smo jih opravili, niti malo pa se nismo angažirali na področju gospodarjenja, izobraževanja, kulturnega delovanja, inventivne dejavnosti in drugod. Prav tako je pred nami odprto vprašanje samoupravne delavske kontrole, ljudske obramhe in samozaščite.

Skratka, cela nit nalog, predvsem pa aktiviranje in utrjevanje delegatskega sistema, ki je po mojem mnenju zaradi slabega delovanja eden izmed poglavitnih vzrokov za večkrat slabo vsklajevalno delo konference sindikata. Brez pravega prizadevanja in aktivnosti delegatov predstavljajo sindikalne skupine, ki bi morale biti temelj samoupravnega odločanja, samo formalne skupine, aktivnost v osnovnih organizacijah in konferenci sindikata pa je prepuščena izvršnemu odboru oziroma predsedniku.

Tudi v prihodnjem letu je pred nami mnogo dela, saj so v letu 1978 kongresi družbeno-političnih organizacij in skupščinske volitve. Ravno tako moramo nadaljevati z uresničevanjem Zakona o združenem delu. Predvsem pa moramo »pomesti pred svojim pragom«, to se pravi, zavzeti svoje pravo mesto; vsak delegat in vsak sindikalni delavec pa mora svoje naloge opravljati dosledno kot pravi samoupravljalec.

PETER MELE, predsednik sveta Zveze socialistične mladine Slovenije Bresta

Kot vsako leto, tudi letos ob koncu leta pregledujemo poglavitne uspehe in slabosti v delu Brestove mladine.

Poglavitna slabost se mi še vedno zdi nepovezanost med osnovnimi organizacijami po posameznih temeljnih organizacij, saj le težko izpeljemo neko akcijo v okviru celotnega Bresta, medtem ko bi jo vsaka osnovna organizacija po posameznih temeljnih organizacijah veliko laže izpeljala, ker so za svoje akcije mladi bolj zainteresirani.

Letos smo bili vključeni v akcijo za najboljšo osnovno organizacijo v SOZD Slovenijales, v kateri je mladina iz Tovarne lesnih izdelkov Stari trg zasedla tretje mesto, medtem ko so bili drugi slabši. Lahko pa bi bilo bolje, če bi to akcijo jemali bolj resno in bi podatke o akcijah, v katerih smo sodelovali, dosledneje pošiljali v SOZD Slovenijales, kjer so jih točkovali.

Na splošno pa je mladina sodelovala pri vseh prireditvah in akcijah, katerih je bilo letos res veliko, ponekod bolj, drugje manj.

Delovni načrt za prihodnje leto po vseh temeljnih organizacijah še ni dokončan. V glavnem bo temeljil na podobnih akcijah kot letos. Seveda pa bo dopolnjen še z nekaterimi novostmi.

Razgovor pripravil B. Levec

Novoletna kramljanja

Običajno ob Novem letu, ob tem navideznem mejniku v našem življenju, obračunavamo s svojim preteklim delom in kujemo nove načrte. Zato smo se odločili, da bi v novoletni številki v nevezanih, sproščenih razgovorih pokramljali z delavci o njihovem delu, o njihovem vključevanju v samoupravna dogajanja in v kolektiv sploh, o njihovih intimnih željah, pa še o marsičem.

Prisluhnimo torej tem našim »novoletnim kramljanjem«!

MAJDA ZAKRAJŠEK — delavka v strojnem brušenju Tovarne pohištva Martinjak: »Letos sem začela obiskovati I. letnik ekonomske srednje šole in moja velika želja ob novem letu je, da bi šolo uspešno nadaljevala. Do sedaj so me ovirali gradnja hiše in majhni otroci. Zdaj bo šlo lažje.«

Kaj pa kolektiv? »Vsekakor želim boljše sodelovanje med sodelavci in večjo odgovornost vseh zaposlenih, kar je pogoj za boljše delovne in finančne rezultate. Pa še to: delavci se vključujejo v delavsko samoupravljanje, premalo pa je storjenega, da bi bili vsi ti sporazumi in pravilniki bolj preprosto tolmačeni, da bi jih delavec lažje razumel in poskušal tudi sodelovati.«

Delo, družina, dom, pa še šola — polne roke dela. Kako je mogoče vse to usladiti in biti pri tem še dobre volje? To vprašanje velja ne le Majdi, temveč sleherni zaposleni ženi: »Važno je zdravje, vztrajnost in volja — s tem se lahko veliko doseže.«

FRANC STRLE, delavec v montaži Tovarne pohištva Stari trg.

»Kako ocenjuješ delo v svojem oddelku v tem letu?«

»Letos sem sicer zadovoljen z delovnim mestom, vendar mislim, da bi se lahko marsikaj izboljšalo ali pa spremenilo, da bi bilo delo nemoteno. Delo je bilo večkrat moteno zaradi pomanjkanja polizdelkov, kar je največkrat vplivalo na slabo storilnost in s tem seveda na uspeh oddelka oziroma kolektiva. Mislim, da bi z drugačnim delom, bolj zagnanim in organiziranim, dosegli boljše rezultate in s tem boljši osebni standard. Glede osebnih dohodkov je pa tako: višji osebni dohodek daje delavcu poleta za večjo storilnost. Ugotavljam, da je takšen primer naš oddelek, saj je montaža tisti oddelek v tovarni, ki daje na tržišče končne izdelke in če je potrebno kdaj »pritisniti«, je naš oddelek močno obremenjen in mogoče kakšen dinar skoči navzgor.«

»In želje v novem letu?«

»Želim si, da bi v novem letu z rekonstrukcijo oddelka dosegli boljše delovne pogoje, večji delovni uspeh in vse ostalo, kar sledi iz tega. Vsem Brestovcem pa želim veliko delovnih uspehov.«

ALOJZIJA GERBEC — TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

Za letošnje leto lahko povem, da je bilo dokaj uspešno. Redno smo izpolnjevali plan, zato so porasli tudi naši osebni dohodki.

Kljub temu pa prehitro naraščajo življenjski stroški. V glavnem sem zadovoljna s svojim delovnim mestom, ki ustreza mojemu zdravstvenemu stanju.

Ob vstopu v novo leto si želim predvsem zdravje in uspeh otrokom v šoli in da nam ne bi zmanjkalo dela na Brestu, ki je večini občanov edini vir dohodkov.

JOŽE POJE, skladiščnik v skladišču polizdelkov Tovarne pohištva Stari trg

»Si v preteklem letu opazil kakšen napredek v tovarni?«

»Ja, napredek je bil, predvsem pri načrtovanju in pristopu k načinu poizvodnje. Prešli smo na vmesno skladiščenje polizdelkov. Vmesno skladišče je osnova za predmontažo in montažo. Ta dva oddelka namreč iz skladišča jemljeta polizdelke glede na plan proizvodnje gotovih izdelkov. Seveda so se pojavile nekatere težave pri delu samem, predvsem v zadostni količini določenih elementov na zalogi. Pomanjkljivosti smo sproti reševali.

Z rekonstrukcijo tovarniških prostorov in nabavo nekaterih ključnih strojev bomo tudi motenost proizvodnje poskušali rešiti, seveda ob sodelovanju celotnega kolektiva.«

»Gotovo imaš kakšne novoletne želje?«

»No, ko sva že pri tovarni, si želim boljših delovnih pogojev, saj je delo v sedanjem prostoru težko, ker ni ogrevalnih naprav. Osebno si želim zdravja, prav tako pa želim zdravja in uspehov v novem letu celotnemu kolektivu.«

MARJAN DOVJAK — TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

V letu, ki se izteka, sem bil še kar zadovoljen s svojim delovnim mestom, čeprav večji osebni dohodki ne bi škodovali

(Nadaljevanje na 6. strani)

Novoletna kramljanja

(Nadaljevanje s 5. strani)
ob takšnem naraščanju cen. Tudi »trinajsta plača« bi se nam prilegla, saj smo bili pridni in redno presegali zastavljeni plan, ki ni bil majhen.

Ob prihodu novega leta si želim zdravja sebi in moji novo nastali družini. Za našo tovarno si želim novih strojev. Tako bi več proizvajali in si s tem popravili osebne dohodke. Želim, da v prihodnje cene ne bi tako skokovito naraščale. Mnogo uspehov seveda želim tudi celotnemu kolektivu.

JOŽE STRLE, delavec pri štiristranskem skobelnem stroju v stolarni tovarne lesnih izdelkov Stari trg:

»Želim, da bi bilo v novem letu še naprej dovolj zdravja, da ne bi bilo vojne in da bi bilo tudi vedno dovolj dela, s tem pa tudi zaslužka, ki je prvi pogoj za osebni standard in srečo v prihodnjem letu.«

ANA ZADEL, delavka v kuhinji v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg:

»Vsem delavcem v kolektivu želim, da bi v novem letu ob dobri malici, ki jo pripravljamo v naši kuhinji, še naprej uspešno delali, želim pa vsem tudi veliko sreče, zdravja in zadovoljstva v letu 1978.«

FRANC PREGELJ dela v Skupnih dejavnostih kot referent za prodajo oplemenitenih ivernih plošč. Je vedno vedro razpoložen. Na vprašanje, kaj pričakuje v novem letu, je povedal tole:

»Upam, da bo prodaja izdelkov še naprej dobra. V nekoliko težjem položaju smo le s prodajo ivernih plošč, vendar imam občutek, da bo v novem letu steklo tudi to.

V zvezi s svojim delom pravzaprav nimam težav in upam, da jih tudi v prihodnje ne bo. Sicer se mi zdi, da si marsikaj, pa naj bodo to medsebojni odnosi ali kaj drugega, otežimo sami. Osebno mislim, da je mogoče takšne in podobne težave s kančkom dobre volje že v kali zatreti.

Takšne dobre volje želim čimveč vsem članom kolektiva.«

JOŽICA NARED — TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

S svojim delovnim mestom sem zadovoljna, z osebnimi dohodki pa nekoliko manj. Veseli me, da dosegamo planske naloge. Če več proizvedemo, namreč tudi več zaslužimo, čeprav plan dostikrat ni pravo merilo za naš vloženi trud.

V novem letu želim zdravje sebi in vsemu kolektivu. Želim več sodelovanja s samoupravni-

mi organi, bolj kratke in jedrnate razprave ob sprejemanju različnih samoupravnih aktov, ki jih včasih težko razumemo, ker so tolmačeni preveč učeno.

ALOJZ HITI — Tovarna ivernih plošč: »S svojim delom sem bil to leto kar zadovoljen. Kot skladiščnik surovin sem se srečeval predvsem s težavami pri skladiščenju, ker nam večkrat zmanjkuje prostora. Od spomladi se skladišče polni in kljub letošnji razširitvi je še vedno premajhno. Nasprotno pa nam v primeru hude in dolge zime grozi pomanjkanje lesa, ker bi se dovoz verjetno kar ustavil.

Ob različnih kritičnih govoricah o Iverki bi rekel samo, da je treba najprej poznati vse dejavnike in način dela v tovarni, ki imajo svoj vpliv na uspeh dela. Seveda ne rečem, da se ne bi

dalo marsičesa bolje narediti, menim pa, da smo se do sedaj še vsi po malem učili, čeprav vem, da je to precej draga šola. Zaradi povezanosti proizvodnega procesa se tudi ob majhni okvari ustavi vsa proizvodnja. So tudi težave z rezervnimi deli, saj smo skoraj v celoti vezani na uvoz. Glede delavcev na skladišču mislim, da bi za prestopke in kršitve delovne discipline morali ostreje in hitreje ukrepati, saj se nekatere stvari že dolgo ponavljajo.

V novem letu si želim primernejši prostor od sedanje barake in razširitev skladišča.

In vsem mnogo sreče v novem letu!«

JANEZ JUVANČIČ — Tovarna ivernih plošč: »Mislim, da preteklo leto, vsaj z mojega vidika, ocenim lahko za uspešno. Gotovo pa je bilo v tovarni preveč zastojev. Vseh vzrokov za takšno sta-

nje ne poznam. So napake, ki ne morejo biti več začetne. Delam na portalnem žerjavu in prav na njem je bilo že lani polno okvar. Letos ni bilo prav nič bolje.

Kaj naj pričakujem prihodnje leto? Seveda si želim, da bi bilo malo ali nič okvar, da bi dosti naredili, vse prodali, pa še, da bi vsem kaj več v žep padlo.

Novo leto bom najbrž pričakal doma ob televizorju, saj je doma najlepše in se najbolje počutim.

Vsem Brestovcem in ostalim občanom želim sreče v novem letu!«

MILKA CIMERMANČIČ — deset let zaposlena kot šivilja v

tapetništvu Tovarne pohištva Martinjak je povedala: »Saj veš, česa si ob novem letu najbolj želim; da bi novo tapetništvo resnično zaživelo. Kljub težavam, ki so pred nami, zaupam vodstvu podjetja, da bo našlo pravo in najboljšo rešitev za probleme, ki se bodo pojavili. Želim, da bi bilo čim manj začetnih zastojev in da bi bilo v prihodnje dovolj dela; saj radi delamo in če bo delo, bo tudi zaslužek.

Ob tej priložnosti želim vsem delovnim ljudem srečno in uspešno novo leto, delovni skupnosti pa, da bi produktivnost naraščala in s tem osebni standard delavcev.«

ANTON MRAMOR že nekaj let vodi oddelek za razrez iprena. Ob vprašanju, s kakšnimi občutki stopa v novo leto, je povedal:

»Vse od leta 1970 smo razrezovali ipren v stari zgradbi na Rakeku, kjer je bil svojčas odpad. Prostori so bili majhni in slabo ogrevani. Poleg tega smo bili od drugih članov kolektiva nekako preveč odmaknjeni. K nam je malokdo prišel, nismo prejemali toplega obroka in podobno. Zato smo imeli občutek, kot da smo nekako na stranskem tiru, kot da nismo Brestovci.

Za nas je torej najlepše novoletno darilo preselitev v nove proizvodne prostore v Podskrajniku. Tako bomo spet dobili občutek prave pripadnosti kolektivu. Novi prostori so svetli, prostorni, topli in zračni. Naše počutje pri delu je neprimerno boljše kot prej, s tem pa tudi delovni rezultati. Zato smo ob prehodu v novo leto optimistično razpoloženi.«

»Kako nameravaš praznovati prehod iz starega v novo leto?«

»Na silvestrovo sem navadno doma. Šele po polnoči, ko gredo otroci spet, greva z ženo še malo v Žajfenco, da se poveseliva še s prijatelji. Tako bo tudi letos.«

ADOLF ZADNIK — že vrsto let kontrolor v Tovarni pohištva Martinjak. Kljub napornemu in nehvaležnemu delu je dobre volje in nasmejan povedal, da je zadovoljen in da rad dela na tem delovnem mestu. Motita ga le slaba razsvetljava in prepih. Kot vsi člani kolektiva Tovarne pohištva Martinjak si tudi on želi, da bi dobili čimprej nove proizvodne prostore in boljše delovne pogoje, da bi lahko dosegli večjo produktivnost.

Ob novem letu je njegova želja — želja nas vseh: napredek v proizvodnji, uspeh pri delu ter zdravje v družini.

Razgovore so pripravili: M. Grbec, J. Ilerščič, F. Mulec, V. Ogrinc, M. Šepec in V. Žnidaršič

Še enkrat - kam s sekanci v TIP

Že več mesecev prej, preden je začela s proizvodnjo nova tovarna ivernih plošč, so začeli dovažati sekance (drobljen odpadni les). Ker je prostor, njim namenjen, majhen, je bil kmalu poln. Začeli smo jih kopičiti zunaj na neprimernem, zelo močvirnem in blatnem zemljišču. Tako je nastala velika zaloga, več kubičnih metrov pa je ostalo v blatu. Kljub velikemu deležu (skoraj polovica) odpadkov pri porabljeni surovini je zaloga le počasi kopnela. Število dobaviteljev se je povečalo. Vprašljivo je tudi, koliko »dobro« lahko takšni stari, črni in mokri sekanci vplivajo na kvaliteto plošč. Letos se je vsa stvar še mnogo bolj in temeljiteje zapletla. Seštevek mnogih napak čez vse leto je pripeljal do sedanjega stanja, saj pametnega izhoda še ni videti.

S sekanci se polnita dve odprtini z dozirnimi polži. Tam je vedno kaj narobe že od prvega dne. In tako ena dozirna jama stoji že vse leto. Med tem časom preostala jama dela s polno paro neprekinjeno noč in dan. Vendar vsega ne more požreti. Tako tudi transporter dela brez prestanka, kar je v zadnjem času pripeljalo do pogostnega trganja verige. Res je nemški monter rekel, da je treba transportne verige menjati vsaki dve leti. Dve leti se iztekata pa baje niso niti naročene. Transporter pa bi lahko delal samo polovico siceršnjega časa, če bi delali obe dozirni jami in bi bil tako mnogo manj izrabljen.

Druga taka zadeva so mlini za mletje sekancev. Sta dva in tudi ta dva delata samo polovično — izmenično sta v okvari že vrsto mesecev. V prostoru, kjer skladiščimo sekance, gradimo sedaj dva nadomestna stebra za močno poškodovane stebre. Poškodovali so ju vozniki viličarja. Vendar ta gradnja kot vzrok zastoja ne pride v poštev, ker ne onemogoča dostopa do sekancev; ga le deloma ovira, sicer pa že tako vse skupaj stoji zaradi že omenjenih okvar. To bi kazalo le na zvračanje odgovornosti in kazanje s prstom na nepravega krivca.

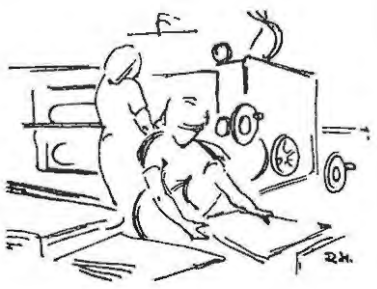

Planirana in dejanska poraba odpadnega lesa (sekanci, žagovina, skoblanci) je prek leta 40 do 45 odstotna; ostalo odpade na tehnični les. Ta delež zadnje mesece pada, tako da imamo v novembru le še 20 odstotkov (vključno z žaganjem) od skupne mase. Če vemo, da je tudi proizvodnja pod planom, lahko ugotovimo, zakaj se nam in tudi Tovarni lesnih izdelkov sekanci kopičijo. Tudi v dodatnem depoju ni rešitve. Za prihodnje leto planiramo večji delež žamanja, ki ga sami zmeljemo v sekance, kar je bolj ekonomično. Za zdaj torej še nič ne kaže, da bi kaj kmalu in ugodno rešili težavo, ki je nastala v Tovarni lesnih izdelkov zaradi preobilice sekancev.

F. Mulec

V preteklem mesecu smo se na referendumu odločili za novo TOZD — PRODAJO. Za njeno organiziranje je glasovalo 86,40 % upravičenih glasovalcev

Novosti z Bresta v slikah

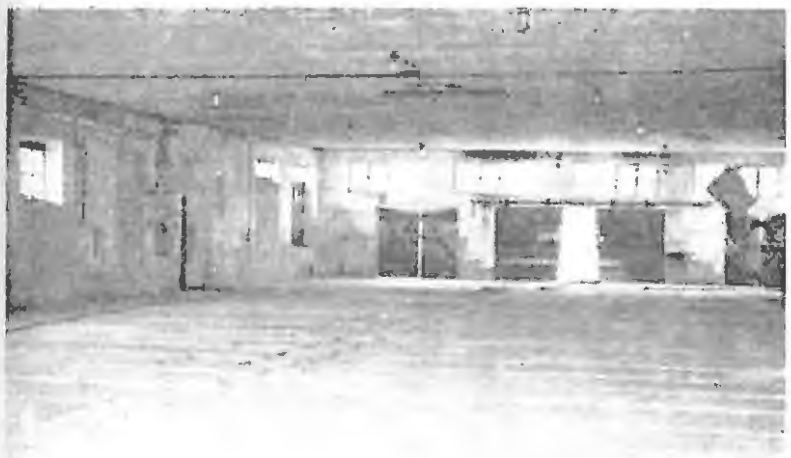

Staro žago v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg preurejajo za novo proizvodnjo

Oddelek za razrez iprena je že v novih proizvodnih prostorih

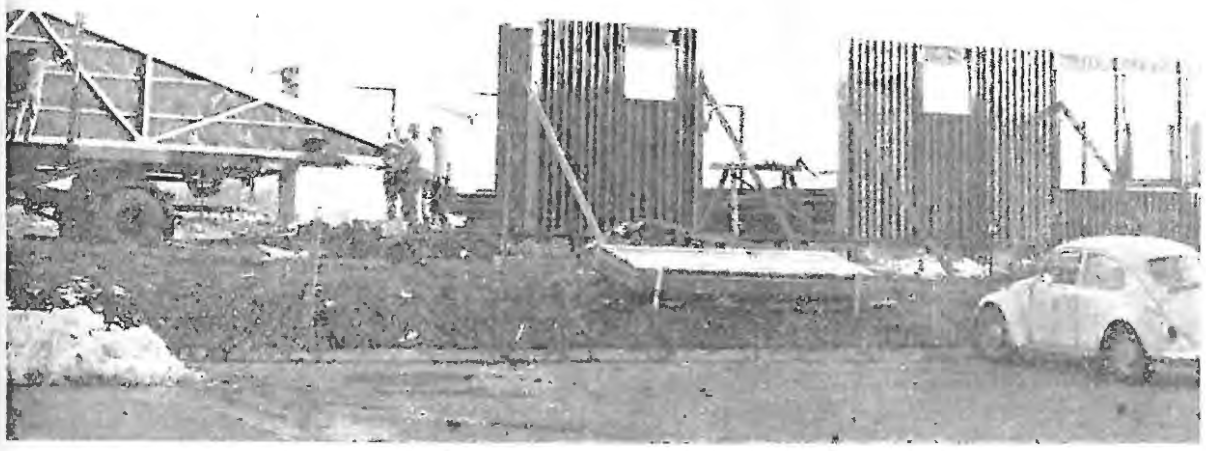

Gradnja jedilnice ob novi tovarni ivernih plošč

Dedek Mraz letos po novem

Že dalj časa smo ugotavljali, da so posamične obdaritve ob Dedku Mrazu več ali manj preživela stvar, ki spominjajo na nekdanje Miklavževanje — brez hudiča seveda. Ne nazadnje smo prišli do spoznanja, da ima naš otrok čez vse leto dovolj najrazličnejših sladkarij in drugih dobrot, pa tako nastane vprašanje, čemu ga s tem posiljevati še za novo leto.

Nova zamisel o obdaritvi je prišla iz temeljne kulturne skupnosti že v septembru letos. Razraščala se je in bogatila in za prvi razgovor že dobila svojo dokaj življenjsko in končno obliko. Praznovanje letošnjega Dedka Mraza naj bi bilo bolj kulturno in dostopno predvsem mladini, pa tudi odraslim iz vse naše občine. V kulturnem programu naj sodelujejo vse šole iz občine, vrtci, predšolska mladina, sam sprevod Dedka Mraza pa pripravlja Glasbena šola Rakek. Prireditve naj bodo v novi telovadnici pri Osnovni šoli Cerknica.

K slavnostnemu novoletnemu vzdušju naj svoje prispevajo tudi gostinske in trgovske organizacije v sami Cerknici, ki naj v svojih lokalih poskrbijo za primerno novoletno vzdušje. K izvedbi smo pritegnili tudi Cerkničane, zbrane v Pustnem društvu, ki bodo v večernih urah organizirali sprevod Dedka Mraza po Cerknici, obiskali pa tudi krajevni skupnosti Cajnarje — Žilce in Nova vas—Bloke.

Takšna je bila osnova za prvi razgovor, ki smo ga organizirali med vsemi izvajalci že v začetku oktobra. Predstavniki šol in vrtcev, krajevnih skupnosti in družbeno-političnih organizacij so podprli takšno zamisel.

Mentorji po šolah in vrtcih se vestno in zavzeto pripravljajo na praznovanje, ki bo zadnji teden letošnjega leta. Zaradi večjega števila oddelkov smo praznovanje mladine iz šol naše občine zastavili tako, da bodo dopoldne in popoldne. Otroci, nastopajoči in »gledalci«, dobijo popoldne in zjutraj toplo malico, ki bi jo sicer dobili v »svoji« šoli tega dne. Veseli bodo lutkovnih igric, pravljičnih igric, pripovedk, risank, najbolj pa seveda Dedka, ki jih bo vsakič obiskal in razdelil vrtcem in višjim oddelkom šol kolektivna darila.

Ta čas v cerkniški telovadnici že nastaja scena pravljičnega sveta po zamisli in pod strokovnim vodstvom domačinov akad. slikarja Milana Rota in akad. kiparke Milene Braniselj. Zavzeto jima pomagajo delavci iz BRESTA, Gradišča in člani cerkniškega pihalnega orkestra, ki bodo 30. decembra imeli v teh prostorih svoj, zdaj že tradicionalni novoletni koncert.

Seveda takšna zamisel precej stane. Sredstva so se delavci v združenem delu v cerkniški občini zavezali zbrati že v začetku leta in so v planih porabe sredstev sklada skupne porabe namenili tej potrošnji po 60 dinarjev na zaposlenega. Sredstva za te namene se zbirajo pri Občinski konferenci SZDL Cerknica in bodo porabljena v pretežni večini za kolektivna darila, v manjši meri pa za izdelavo scene pravljičnega sveta, nadomestilo mentorjem, delno za prevoze otrok na praznovanja in malenkost za druge funkcionalne izdatke.

Kljub najširše zastavljeni akciji pa ob njej lahko ugotovimo, da nekateri vendarle niso ali pa nočejo biti seznanjeni z bistvom letošnje spremenjene oblike in načina praznovanja naših otrok. Mimo negodovanja nekaterih — sicer redkih — posameznikov je prišlo tudi nekaj anonimnih pisem, ki negodujejo, poslužujoč se tudi JANE, od koder izrezujejo nekatere članke, drugi se zopet sprašujejo, ali je otrokom obvezno priti na njihovo praznovanje ali ne in podobno.

Takšnim ljudem ali skupinam v odgovor le to: Res je letošnja oblika praznovanja nova in še nimamo izkušenj, zato nam bo vsaka dobronamerna kritika dobrodošla. Žalostno pa je le, da so v naši družbi ljudje, ki se pod svoje mnenje ne upajo niti podpisati, saj s tem dokazujejo le svoje nergaštvo, nazadnjaštvo in odklanjanje vsega, kar je novo, kar je bolje in kar je namenjeno našemu mlademu človeku.

V januarju pa bomo lahko s tem v zvezi že izrekli tudi izčrpno analizo o stroških, pa tudi o vsebini in najbrž tudi uspehu novoletnih prireditev v naši občini.

I. Urbas

Stanovanjska izgradnja v letu 1978

Na pobudo komisije za stanovanjsko izgradnjo Cerkniške doline je bil 6. decembra sklican sestanek kandidatov, ki so se prijavili za usmerjeno gradnjo individualnih montažnih hiš. Na seji so bili tudi predstavniki Samoupravne stanovanjske skupnosti Cerknica, Komunalne skupnosti Cerknica, Skupščine občine Cerknica, Komunalnega podjetja Cerknica, predstavniki temeljnih organizacij Bresta in predsednik sindikata Bresta.

Po razgibani in ustvarjalni razpravi se je izoblikoval sklep, da se zaradi preprostejše in cenejše gradnje individualnih hiš ustanovi stanovanjska zadruga. Izvoljen je bil tudi iniciativni odbor iz vrst graditeljev, ki naj pripravi vse potrebno za ustanovitev stanovanjske zadruge.

Graditelji so bili tudi seznanjeni z možnostjo pridobitve lokacije na Sinji gorici, saj je tam največja možnost za hitro pridobitev lokacijskih in gradbenih dovoljenj. V naslednjih letih delovanja zadruge pa bi poiskali še dodatna zazidalna področja.

Kandidati za gradnjo montažnih hiš so bili obveščeni tudi o načinu financiranja, ki ga bo treba še dokončno izoblikovati. Novost je v tem, da je potrebno že ob pričetku gradnje imeti zagotovljene vse vire financiranja.

Načrti, ki so si jih graditelji zastavili na tem sestanku težijo za tem, da bi si z maksimalnimi lastnimi sredstvi in s sredstvi ostalih zagotovili cenejšo in hitro stanovanjsko gradnjo. Verjetno bodo omenjene gradnje končane konec leta 1978. S tem bi izpraznili tudi 28 družinskih Brestovih stanovanj, s čimer bi v veliki meri rešili tudi stanovanjske probleme na Brestu.

S. Zidar

Gostinci so tokrat prijetno presenetili, saj so poskrbeli za drsalce na Cerkniškem jezeru

FILMI V JANUARJU

1. 1. ob 16. uri in 19,30 — francoska komedija PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV, I. DEL.
2. 1. ob 16. uri in ob 19,30 — ameriški kriminalni film DIVJA PRAVICA.
3. 1. ob 16. uri in ob 19,30 — italijanska komedija TEDEUM.
5. 1. ob 19,30 — francoska vojna drama GOSPOD KLEIN.
7. 1. ob 19,30 in 8. 1. ob 16. uri — francoska komedija PUSTOLOVŠČINE ŠTIRIH MUŠKETIRJEV, II. DEL.
8. 1. ob 19,30 — ameriški western VRNITEV MOŽA Z IMENOM KONJ.
9. 1. ob 19,30 — italijanska drama NEDOLŽNO.
12. 1. ob 19,30 — ameriški glasbeni film VESELI GANGSTERJI.
14. 1. ob 19,30 in 15. 1. ob 16. uri — italijanski pustolovski film SANDOKAN — MALEZIJSKI TIGER, I. DEL
15. 1. ob 19,30 — ameriški western BIČ.
16. 1. ob 19,30 — jugoslovanska drama (ni za mladino) NE NAGIBAJ SE VEN.
19. 1. ob 19,30 — nemški western KRVNA BRATA.
21. 1. ob 19,30 in 22. 1. ob 16. uri — italijanski pustolovski film SANDOKAN — MALEZIJSKI TIGER, II. DEL.
22. 1. ob 19,30 — ameriška komedija OD POLDNE DO TREH.
23. 1. ob 19,30 — ameriška drama IZGUBLJENA ČAST CHATARINE BLUEM.
26. 1. ob 19,30 — ameriški western JEZDEC NA STRANPOTEH.
28. 1. ob 16. uri — ameriška risanka PUSTOLOVŠČINE TOMA IN JERRYJA.
28. 1. ob 19,30 in 29. 1. ob 16. uri — ameriški western VRNITEV MOŽA TRINITTA.
29. 1. ob 19,30 — španska glasbena drama PRODAJALKA VIJOLIC.
30. 1. ob 19,30 — ameriški pustolovski film GOLI V SEDLU.

								ZALIV V SEVERNEM DELU JADRANA	NENASIČENI ALIFATSKI OGLJIKOVODIK	LASTNIK RANČA	GL. MESTO JUŽNEGA JEMENA	KOROŠEC IVAN	PRIPOMNITI	SPECIALIST ZA BOLEZNI NOSU	UNWIN RAYMOND	MAKARSKA							
							GOROVJE V SREDNJI AZIJI																
							Ž. IME																
							(KOZOL.) MICOS					GL. ŠTEV.			GOLJUFANJE	OSEBNI ZAIMEK							
							MOČAN					RAZOGLAV											
SESTAVIL M.F.	POVRHNJA MREŽNA NA KOSTI	SKRIVNO RAZODETJE O KONCU SVETA	DELOVNO PODROČJE	100 m²	ŠVED. BIOLOG (CARL)	PLAZ			N		POPEVKAR (BOB)	ŠPANSKA REKA	I				ZORC IVAN	KARDELJ EDVARD		IZBOLJŠEVANJE HIGIENSKIH RAZMER	KOPERNIK	JOSIP JURČIČ	6. IN 1. ČRKA ABECEDE
VZPOREDNICE									PREDSTOJNIK VISOKE ŠOLE							ODMETAVANJE SNEGA							
ZDRAVNIKI OPERIRA									ŽENSKA KI SKAČE	SKRB						TELEVIZIJ. ODDAJA							
										BOGINJA LOVA (GRŠ.)						RIBJE JAJČECE							
RUMENO KLJUNI PTIČ				DEL NEMŠKIH PRIMESTOV				ŽENSKO VRHNJE OBLAČILO V INDIJI					BEOTIJEC	NIKELJ			NARODNO ZABAVNI ANSAMBEL (LOJZE)					PREDSEDNIK GANE (KWAME) POKOJNI	IZVRŠNI ODBOR
				PANČEVO																			
UTRJENI STRELSKI JARKI						MORALIST	NAPLAČILO NADAV	KRASTAČA						JANKO KERSNIK			TOPOVI						
														NIKEDOR-GANIZEM			OSTANKI DIMA						
KOBILICA SELKA, SKAKAČ								ARABSKI ŽREBEC			SRBSKI RAZISKOVAL. IN PUBLICIST (SEKEL)	SLOV. AKAD. SLIKAR						TOVARNA ALKOHOLNIH PIJAČ V LJUBLJANI				
												(ONDRZEJ) NEPALA											
TEGA LETA			KOCBEK EDVARD	ZRAK (ANGLEŠKO)				ORG. ENOT. Z CO SKUPINO		E					ANTON AŠKERC			RADIOAKT. ELEMENT	VLADAR				GLASBENIK ATI
				LUKA V ALŽIRIJI				LJUDSKI ODBOR							ALKOHOLNA PIJAČA				ODPRTINA V STENI				
M. IME					VRSTA SALAME								KILOVOLT			PREDSEDNIK TANZANIJE (IME)							
					JEZIK ČRNCEV BANTU								KALIJ			HIMALAJSKA KOZA							
BOJNI STRUP							JADRANSKI OTOK					NEBELO, NAŽELO OCENJEK									MOSTAR		
							PRIJATELJ ANTON					KVARTAŠKI VZKLIK									NOVI SAD		
CEZIJ			VRSTA NEMŠKIH KONFREGOL.					KDOR ZOLI					OSEBNI ZAIMEK				JUŽNO SADJE						
ANTON AŠKERC			ZOLAJEV ROMAN					REKA V ŠVICI					VRSTA IGLAVCA				NATRIJ			KRALJEVINA SRBOV HRVATOV SLOVENCEV			

NAGRADNI RAZPIS

Tudi za novoletne praznike smo vam pripravili nagradno križanko. Kakšne bodo nagrade?

1. nagrada — 200 din,
2. nagrada — 150 din,
3. nagrada — 100 din
in 3 nagrade po 50 din.

Rešitve s pripisom »nagradna križanka« pošljite uredniškemu odboru najkasneje do vključno 23. januarja 1978.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

TRIDESET — LET BRESTA — OA — ALK — RR — TEAM — GIRONNDE — ANA — IRKA — PR — LOŠKA DOLINA — STISK — RES — ERITROCITI — OP — LIT — APO — KAP — IL — VAZ — KAJAK — ZUM — ATEK — EM — LAKOTA — OK — NB — ROKOVNIK — CO — IST — SVILA — NR — ZAJKLJICA — NOR — SKIT — AIDA — KRANJEC — IRENA — KO — RJAV — AON — ANO — TONIK — EM

IZID NAGRADNEGA ŽREBANJA

Reševalci nagradne križanke iz prejšnje številke našega glasila so se kar dobro odrezali, saj so do roka poslali 103 rešitve. Komisija je izžrebala takole:

— po 20 din prejmejo: **MATEJA LAH**, Cesta 4. maja 92, Cerknica, **ANTONIJA ŠPAREMBLEK**, Dolenja vas 26, p. Cerknica, **ANA POROK**, Podskrajnik 3, p. Cerknica, **VESNA ŠEBALJ**, Videm 2, Cerknica in **NIKA ŠVIGELJ**, Skupne dejavnosti;

— 50 din prejme **SLAVKA PRIJATELJ**, Tovarna pohištva Cerknica,

— 100 din **IVANKA ROŽANC**, Tovarna pohištva Cerknica

— in 150 din **JOŽA MIŠIČ**, Videm 2 a, Cerknica.

Nagrajencem iskreno čestitamo! Nagrade lahko dvignejo v blagajni Skupnih dejavnosti, ostalim pa jih bomo poslali po pošti.

SLIVNIŠKI VELESLALOM 1977

Smučarski klub Cerknica je 18. decembra organiziral tradicionalni **Slivniški veleslalom,** na katerem je sodelovalo v vseh kategorijah od cicibanov do članov blizu sto tekmovalcev.

Tekmovanje je bilo po dolgih letih spet na strminah pod Domom na Slivnici v bližini preurejenih Štal, kjer ima Smučarski klub Cerknica od letos naprej svoj »dom«. Po tekmovanju so vsi udeleženci dobili tudi toplo malico. Pripravili so jo starejši člani, ki so te dni opravljali vse posle od priprave prog do kuhanja čaja in kranjskih klobas.

Na skromni snežni podlagi je večina tekmovalcev zvozila dokaj zahtevno progo. Po rezultatih sodeč mladi smučarji zelo naglo napredujejo. Tako so bili najboljši: **Borut Škuk, Matjaž Turk, Violeta Kebe, Vika Zabukovec, Mojca Šega, Boris Jakopin in Tatjana Nared.**

Rezultati so bili iznad pričakovanja, tako da Smučarski klub Cerknica z večjimi upi začenja novo sezono, bodisi pri rednih treningih, bodisi na tekmovanjih doma in v Notranjskem pokalu.

F. Korošec

Brestov obzornik, glasilo delovne skupnosti Brest Cerknica n. sol. o. Glavni in odgovorni urednik Božo LEVEC. Ureja uredniški odbor: Marija GRBEC, Vojko HARMEL, Jožica ILERŠIČ, Jože KLANČAR, Božo LEVEC, Janez MELE, Franc MULEC, Viktor OGRINC, Miha ŠEPEC in Vinko ŽNIDARŠIČ. Foto: Jože ŠKRLJ. Tiska Železniška tiskarna v Ljubljani. Naklada 2800 izvodov.

Glasilu sodi med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informiranje izvršnega sveta SR Slovenije št.421-1/72 z dne 24. oktobra 1974).

Naši kegljači uspešno tekmujejo

Članice KK BREST so v prvih treh nastopih za prvenstvo kegljaške podzveze Ljubljana dosegle odlično prvo mesto.

Na prvenstvu je nastopilo sedem ekip, ki so tekmovale v disciplini 6 × 100 metov mešano.

Nastop v Cerknici 3. decembra:
1. BREST 2365 kegljev
2. MEDVODE 2264 kegljev
3. KOČEVJE 2236 kegljev
itd.

Nastop na Kegljišču Gradisa 4. decembra:
1. BREST 2354 kegljev
2. KAMNIK 2349 kegljev
3. GRADIS 2306 kegljev
itd.

Nastop v Medvodah 10. decembra
1. BREST 2389 kegljev
2. MEDVODE 2379 kegljev
3. KAMNIK 2303 kegljev

Z osvojitvijo prvega mesta so se članice uvrstile na republiško prvenstvo, ki bo 7. in 8. januarja. Pred temi nastopi so imele članice več zelo uspešnih prijateljskih srečanj. Lep uspeh so dosegle v Preboldu, kjer je bilo 17. decembra tekmovanje v troboju ženskih in moških ekip v počastitev 30-letnice kegljanja v Celju. Pri moških so sodelovale ekipe Konstruktorja, Celja in Gradisa, pri ženskah pa Konstruktor, Celje in Brest, trenutno najmočnejše ekipe v Sloveniji. Naše članice so zmagale.
1. BREST 2448 kegljev
2. CELJE 2438 kegljev
3. KONSTRUKTOR 2354 kegljev

Članice Pokleka-Mulec, Kraljenčič so nastopile v parih na Vrhniki, na tekmovanju v počastitev 15-letnice KK Tenkist in Dneva JLA in se izmed 30 prijavljenih parov uvrstile na 3. in 5. mesto. Kraljeva je imela v konkurenci posameznic drugi najboljši rezultat — 454 kegljev.

Člani kluba so sodelovali na prvenstvu Kegljaške podzveze Ljubljana v III. tekmovalni skupini, v kateri je nastopilo 8 klubov. V treh nastopih so člani dosegli lep rezultat in zasedli 3. mesto, s čimer so se uvrstili v nadaljnje tekmovanje za prvaka podzveze.

Nastop v Ljubljani 4. decembra:
1. SLOVENIJACESTE 5318 kegljev
2. ILIRIJA 5249 kegljev
3. BREST 5129 kegljev
itd.

Nastop v Cerknici 11. decembra:
1. SLOVENIJACESTE 5089 kegljev
2. ILIRIJA 5066 kegljev
3. BREST 4928 kegljev
itd.

Nastop na Vrhniki 17. decembra:
1. SLOVENIJACESTE 5942 kegljev
2. ILIRIJA 5643 kegljev
3. BREST 5613 kegljev
itd.

M. Žunič

Letošnji Gromov memorial

Kegljaški klub Brest je 24. in 25. decembra organiziral in uspešno izpeljal letošnje deseto po vrsti tekmovanje v moških parih za **GROMOV MEMORIAL.** Sodelovalo je 44 parov, med njimi večina najboljših slovenskih kegljačev.

Po zanimivem in izenačenem tekmovanju je pokal v trajno last dobil KK GRADIS.

Rezultati:

1. GRADIS I.	JANŠA BELCIJAN	912 883	1975
2. CELJE II.	VANOVŠEK ŠROT	905 881	1786
3. GRADIS II.	KRIŽAJ T. KRIŽAJ M.	885 895	1780
Pari KK Brest so se uvrstili:			
17. BREST I.	PREŠEREN MLAKAR	841 866	1707
18. BREST II.	KRAŠEVEC URBAS F.	874 812	1694
22. BREST III.	KOMIDAR GORNIK F.	806 857	1663
31. BREST IV.	PUNTAR ŠKRBEC	786 829	1615

ZADNJA NOVICA

Kegljači KK BREST Cerknica so se na prvenstvu kegljaške podzveze Ljubljana z drugim mestom uvrstili v »super finale« za prvaka podzveze, ki bo še ta mesec v Ljubljani.

Za prvaka podzveze se bodo potegovali SLOVENIJA CESTE, BREST, PETROL in GRADIS.

Prvouvrščena ekipa bo sodelovala na prvenstvu Slovenije, ki bo v začetku januarja 1978. leta.